Pełna tabela Loterii

ROK XIV. Nr. 143 (4819) WILNO, czwartek 25 maja 1939 r. Pismo nie jest datowane naprzód Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Pakt wzajemnej pomocy

między W. Brytanią, Francją i Sowietami

LONDYN, (Pat). Gabinet brytyjski odbył przed południem prawie dwugodzinne posiedzenie z udziałem przybyłego z Genewy lorda Halifaxa, który przedstawił członkom gabinetu stan rozmów brytyjsko - sowieckich i zaproponował aprobowanie przez gabinet paktu wzajemnej pomocy między trzema mocarstwami, między W. Brytanią, Francją i Rosją Sowiecką. Gabinet ustosunkował się pozytywnie do propozycji lorda Halifaxa i premier Chamberlain złożył Izbie Gmin następujące oświadczenie:

„W wyniku rozmów, odbytych przez lorda Halifaxa w Paryżu i Genewie, wszystkie wchodzące w grę punkty widzenia zostały obecnie wyjaśnione i mam wszelkie powody spodziewać się, że jako rezultat propozycji, które rząd J. K. M. może teraz poczynić co do kwestii zasadniczej, jaka powstała, okaże się możliwym rychłe zawarcie całkowitego porozumienia. Aczkolwiek weiąż jeszcze pozostają dalsze punkty do wyjaśnienia, nie przewiduję, aby dały one powód do jakichkolwiek trudności".

Na dodatkowe zapytanie premier zapowiedział, iż spodziewa się, gdy po przerwie świątecznej z racji Zielonych Świąt Izba 6 czerwca zbierze się ponownie, premier będzie mógł udzielić Izbie pełnego sprawozdania o porozumieniu, które, jak ma nadzieję, będzie do tego czasu zawarte

Serja pożarów w Szwecji

wzbudza podejrzenia

STOKHOLM, (Pat). W miejscowości Groendal w pobliżu Stokholmu wybuchł groźny pożar w fabryce chemicznej. Trzypiętrowa fabryka spłonęła doszczętnie. Straty wynoszą około pół miljona koron szwedzkich.

Ogień ugaszono dopiero po 7-go dzinnej akcji ratunkowej o godzinie 8 rano. Przyczyna pożaru dotychczas nie została wykryta.

Po zeszłotygodniowym pożarze na przedmieściu stokholmskim ul. Sunda, kiedy spłonęły dwie fabryki, pracujące na cele obrony narodowej, ponowny pożar fabryki chemicznej wzbudza poważne zaniepokojenie i podejrzenia w tutejszej opinii publicznej.

Propaganda niemiecka szerzy sugestie

o dalszych ogniskach niepokoju w Gdańsku

BERLIN, (Pat). Dzienniki wieczorne zamieszczają na widocznych miejscach tendencyjną depeszę niemieckiego biura informacyjnego o nowym rzekomo wypadku, który wydarzył się na terytorium gdańskim w Lisewie koło Tczewa. Większość dzienników podaje informację tę pod tytułem: „Niemiec ponownie ostrzeliwany przez polskich urzędników granicznych na gdańskim terytorium". Z tytułów powyższych informacji przebija obecna tendencja propagandy niemieckiej, zmierzającej w naiwny sposób do wykazania opinii zagranicznej, iż ruch tranzytowy przez Pomorze unie możliwiony jest w praktyce przez stronę polską.

W tonie agresywnym i patetycznym zredagowany jest komentarz „Berliner Boersen Ztg" dziennik pisze: zaprawdę nie jest zasługą polską, że ten nowy i ciężki incydent nie miał krwawego przebiegu. Coraz bezwzględniej narzuca się pytanie, jak długo wolno jeszcze urzędnikom polskim strzelać do niewinnych Niemców.

Reszta dzienników publikuje wiadomość o rzekomym incydencie na punkcie granicznym w Lisewie w brzmieniu niem. biura infor., opatrując ją tytułami, zmierzającymi do udowodnienia, że ruch tranzytowy przez Pomorze stał się nagle, po 20 latach, nie wystarczający, niebezpieczny i groźny dla Niemiec.

Na Zamku

WARSZAWA, (Pat). Pan Prezydent Rzplitej przyjął dziś, w obecności Pana Marszałka **Śmigłego Rydza**, p. prezesa Rady Ministrów gen. **Sławoj Składkowskiego** i p. wicepremiera inż. E. **Kwiatkowskiego**, którzy referowali o bieżących pracach Rządu.

Elektryfikacja C. O. P.

WARSZAWA, (Pat). Rokowania, prowadzone przez min. przemysłu i handlu w sprawach elektryfikacji COP zostały pomyślnie zakończone. Podpisana została z grupą francuską Als-Thom (Belfort) umowa, na zasadzie której zbudowane będą dwie wielkie elektrownie na węglu i na gazie w okolicy Lublina i Starachowic oraz szereg podstacyj, potrzebnych w związku z budową linii bardzo wysokiego napięcia.

Ogólny kosztorys przewidzianych robót przekracza 60 mil. złotych.

Obywatelstwo 600.000 Żydów

Odpowiedź premiera na interpelacje

WARSZAWA, (Pat). Odpowiadając na interpelację posła St. Ratajczyka i Koniecznego w sprawie żydowskiej, premier i min. spr. wewn. komunikuje:

„W sprawie zapytania pp. interpelantów „czy rząd nie byłby skłonnyny bez dalszej co do tego zwłoki zarządzić rewizji nadań prawa obywatelstwa polskiego dokonanych w r 1928 a przede wszystkim cofnąć te nadania tym 600 tysiącom Żydów, którzy obywatelstwo to otrzymali bez dostatecznej podstawy prawnej nawet w rozumieniu dotychczas obowiązujących przepisów" — wyjaśniam, że Żydom tym tak jak i innym osobom, ubiegającym się wówczas o stwierdzenie ich obywatelstwa polskiego w łącznej ilości około miliona 600 ty. nie było obywatelstwo polskie nadane, lecz że nastąpiło w stosunku do nich stwierdzenie obywatelstwa w wyniku ustalenia przez władze na podstawie przedstawionych dowodów, iż odpowiadają oni warunkom, z którymi ustawa o obywatelstwie Państwa Polskiego łączy posiadanie obywatelstwa polskiego. Władze podlegają w ramach istniejących przepisów sprawdzeniu stwierdzenia obywatelstwa w tego rodzaju przypadkach.

Zgon prof. Aleksandra Brucecknera

BERLIN, (Pat). Dn. 24 bm. o g. 8,15 zmarł prof. Brueckner, jeden z najznakomitszych historyków literatury i kultury polskiej i słowiańskiej, b. profesor filologii słowiańskiej na uniwersytecie berlińskim.

Tydzień przysposobienia wojskowego kobiet

WARSZAWA, (Pat). W dniu 25 b m. Pani Marszałkowa Piłsudska przemówieniem przez radio zainaugurowała Tydzień Propagandy Przysposobienia Wojskowego Kobiet do obrony Kraju.

Protektorat nad tym tygodniem objęli: pp. Marszałkowa Aleksandra Piłsudska, pani Maria Mościcka, minister spraw wojskowych T. Kasprzycki, min. opieki społecznej M. Kościałkowski.

Królowa-matka angielska doznała uszkodzenia oka

LONDYN, (Pat). Badania rentgenologiczne stwierdziły, iż królowa Mary nie doznała żadnych uszkodzeń kości. Stan lewego oka, które ucierpiało podczas wypadku uległ znacznej poprawie.

Pogrzeb ofiary zajścia w Kałdowie

GDAŃSK, (Pat). Dziś w południe odbyły się w Kalthoffie uroczystości pogrzebowe rzeźnika Maksa Gruebnau'a z honorami partyjnymi. Krótkie przemówienie wygłosił prezydent senatu Greiser.

Apel królewski

do zjednoczenia się małych narodów

BRUKSELA, (Pat). W czasie bankietu wydanego na cześć królowej Wilhelminy holenderskiej król Leopold w wygłoszonym toaście dał wyraz głębokiemu przywiązaniu do pokoju oraz instytucji demokratycznych, jakie cechuje narody holenderski i belgijski.

Nawiązując do apelu królowej o dozbrojeniu moralnym i duchowym Holandii, **król Leopold oświadczył, iż byłoby pożądanym, aby małe narody, liczące razem przeszło 100 milionów ludzi zbliżyły się nawzajem do siebie, łącząc się węzłami trwałego skutecznego układu dla walki przeciwko plagom moralnym i materialnym naszych czasów.**

W odpowiedzi swej **królowa Wilhelmina stwierdziła, iż propozycja taka jest możliwa i zapewniła współpracę Holandii w tym dziele.**

Ameryka nie sprzedaje Niemcom gazu

do napełniania zeppelina

WASZYNGTON, (Pat). Komisja specjalna dla sprawy gazu helium, uchwaliła wniosek, zezwalający na wywóz małych ilości tego gazu dla celów handlowych, leczniczych i naukowych. Sekretarz stanu Hull upoważniony będzie odtąd do wydawania zezwoleń na wywóz helium w ilości niższej od 500 tys. stóp kw rocznie dla każdego kraju. Zarządzenie to ma na celu uniemożliwienie Niemcom nabywania dostatecznej ilości gazu helium do napełniania zeppelinów.

Kronika telegraficzna

— ODBYŁ SIĘ W WARSZAWIE POGRZEB Ś. P. JULII Z BOLEWSKICH JOZEWSKIEJ, małżonki wojewody łódzkiego zasłużonej działaczki społecznej i niepodległościowej, obywatelki Ewy z P. O. W.

— **W pobliżu Newark w Anglii spadł samolot** wojskowy i spłonął. 4 członków załogi utraciło życie — jeden jest ciężko ranny.

— **British muzeum w Londynie strzeżone jest** od wczoraj przez silne oddziały policji z powodu listów z pogróżkami, otrzymanych od członków irlandzkiej armii republikańskiej.

— **Szef policji Rzeszy Himler wydał zarządzenie** zakazujące występowania we wszelkiego rodzaju cyrkach wędrownych lub muzeach osobliwości osobom odznaczającym się nienormalnie wysokim wzrostem, karłom, kobietom z brodą itp. Zabrania się ponadto demonstrowania w kinoteatrach filmów krótkometrażowych przedstawiających katastrofy, pożary itp.

— **Japoński kontrtorpedowiec usiłował zatrzymać angielski okręt** liniowy „Raupura" oraz sprawdzić jego papiery. Żądania te spotkały się z energicznym sprzeciwem dowódcy okrętu. Incydent miał miejsce na południowy wschód od wejścia do portu Hongkong.

— **Wydobyto z dna morza motorowiec** „Villa Madrid", zatopiony podczas bombardowania miasta i portu przez lotnictwo włoskie na kilka dni przed zdobyciem Barcelony.

Obecnie w porcie barcelońskim spoczywa jeszcze 13 statków najrozmaitszego rodzaju i wielkości, zatopionych naskutek bombardowania.

— **Mają się rozpocząć rokowania handlowe pomiędzy Polską i Jugosławią** w sprawie podpisania nowego traktatu handlowego i umowy płatniczej.

Cywilizacja chrześcijańska zagrożona

(Mowa króla Jerzego)

WINIPEG, (Pat). Król Jerzy wygłosił przez radio przemówienie, które było transmitowane przez wszystkie rozgłośnie imperium brytyjskiego. Król oświadczył, iż rola imperum brytyjskiego polega na harmonizowaniu stosunków pomiędzy starym a nowym światem. Stanowi ona ogniwo, które te dwa światy łączy.

W ciągu długotrwałego okresu historii Europa przodowała swym duchem, krocząc na czele postępu, ale nurt natchnienia nie płynie już obecnie jak dawniej. Cywilizacja chrześcijańska jest teraz głęboko wstrząśnięta i zagrożona. Walczymy, by odbudować ją w całej pełni, ale zadanie to jest ciężkie i wykonanie jego wymaga dłuższego czasu.

Azja również ulega szybkim zmianom i głębokim wstrząsom.

Zmiana konstytucji duńskiej nie będzie przeprowadzona

KOPENHAGA, (Pat). Plebiscyt zarządzony w sprawie zmiany konstytucji dał następujące rezultaty: 966 tys. 37 głosów za zmianą, 850 tys. 401 zaś przeciwko. Zmiana konstytucji nie zostanie więc przeprowadzona, gdyż wymagana większość powinna była wynosić 45 proc. głosujących.

Walka z morzem o życie 66 osób

Marynarze na dnie morza marzną. — Bomby sygnalizacyjne. — 80 m. pod poziomem. — Dotąd uratowano 15 osób.

NOWY JORK, (Pat). Onegdaj w późnych godzinach wieczornych wyruszyły na miejsce katastrofy łodzi podwodnej „Squalus" krążownik „Brooklyn" i dwa wodnosamoloty.

Komendant Basy Portmouth wydał komunikat w sprawie okoliczności, wśród których wydarzył się wypadek. W komunikacie tym opisany jest aparat „Momsen", służący do ułatwiania znajdującym się na wielkich głębokościach ludziom, wydostania się na powierzchnię morza. Wszyscy oficerowe i człokowie załogi łodzi podwodnej odbyli przeszkolenie w używaniu tego aparatu. Czynności ratunkowe rozpoczęły się wczoraj rano, gdyż załoga może bez szkody dla zdrowia pozostać dłuższy czas na dnie morza.

Komunikat donosi wreszcie, iż w ciągu nocy udało się przy pomocy aparatów detektorowych, znajdujących się na pokładach statków, stojących na kotwicach w pobliżu miejsca katastrofy, odebrać wiadomość od załogi łodzi podwodnej. Wiadomość ta brzmiała: „znajdujemy się w warunkach zadawalających, lecz cierpimy bardzo z powodu zimna".

PARTSMOUTH, (Pat). Okręt — Basa „Falcon" przybył na miejsce, gdzie znajduje się zatopiona łódź podwodna „Falcon" zarzucił 4 kotwice. 16 nurków przygotowuje się do spuszczenia na dno i rozpoczęcia akcji ratowniczej.

Z zatopioną łodzią podwodną „Squalus" nawiązano kontakt Z wnętrza łodzi informują, że zapasy powietrza i żywność są wystarczające, brak im natomiast światła i siły. Łączność z załogą nawiązano uderzeniami młotka w kadłub.

Według informacji z kół morskich 26 ludzi z pośród załogi „Squalns" nie żyje.

Łódź podwodna „Squalus" o godz. 11.30 wypuściła nową bombę sygnalizacyjną.

Z pośród 59 ludzi załogi łodzi podwodnej, w przedniej komorze znajduje się 33 ludzi.

Prasa amerykańska zaznacza, iż po raz pierwszy w historii marynarki Stanów Zjednoczonych zanotowano fakt uratowania załogi łodzi podwodnej z tak znacznej głębokości (prawie 80 metrów).

Okręt ratowniczy „Falcon" nadał przez radio następującą wiadomość: dzwon ratowniczy wyciągnięto na powierzchnię z 7 członkami załogi „Squalusa".

Pierwsi członkowie załogi łodzi podwodnej „Squalus", których uratowano twierdzą, iż wewnątrz łodzi znajduje się jeszcze przy życiu 25 ich towarzyszy. Być może, iż marynarze w dalszych częściach łodzi również żyją — nie ma jednak co do tego żadnej pewności.

Po ponownym wyciągnięciu dzwonu ratowniczego uratowano dalszych 8 członków załogi „Squalusa".

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Odezwa Zw. Legionistów i POW

Główna komenda Zw. Legnionistów, prezydium POW i rada komendancka Kół Pułkowych ogłosiły wspólną odezwę z okazji zbliżającego się 25-lecia wymarszu Legionów z Oleandrów krakowskich do boju o niepodległość Polski.

Pod odezwą podpisani są płk Juliusz Ulrych, Marian Zyndram Kościałkowski i gen. Jan Kruszewski. Odezwa wzywa wszystkich legionistów i peowiaków, aby stawili się na Błonia krakowskie w rocznicę pamiętnego 5 sierpnia, zwraca się także do wszystkich, aby przybyli na tę uroczystość dla zjednoczenia w imię wolności i niepodległości.

Zmiany personalne
w Instytutach Wschodnim i Rozw. Z. Wsch.

W Instytucie Wschodnim w Warszawie dokonała się radykalna zmiana. Ustąpił nietylko dyr. prof. Górka, ale także i prezes Instytutu b. sen. Siedlecki. Na stanowisko prezesa Instytutu powałany został znakomity historyk Kucharzewski, autor słynnego dzieła „Od białego do czerwonego caratu“.

Również i w Instytucie Rozwoju Ziem Wsch. zaszła zmiana. Ustąpił jego dyrektor inż. Rosenberg Orsini. Na jego miejsce powołano Jerzego Ponikiewskiego.

Hitlerowcy gdańscy
wywołują w dalszym ciągu incydenty

Z Gdańska donoszą, że awanturnicy hitlerowscy wywołują w dalszym ciągu różne incydenty.

Nieznani sprawcy wybili szyby w mieszkaniu urzędnika komisariatu generalnego Rzplitej, który brał udział w dochodzeniu o zajściach w Kałdowie (Kalthofie).

Pod Szydlicami grupa hitlerowców napadła na Polaka Edmunda Majewskiego. Pobiła go ciężko i zostawiła na drodze. Po przewiezieniu Majewskiego do szpitala w Tczewie stwierdzono, że ma wszystkie zęby wybite. Sprawcy w obu wypadkach są nieznani.

Szczegóły katastrofy kolejowej w Gdańsku

Min. Komunikacji ogłasza komunikat o wynikach dochodzenia w sprawie katastrofy kolejowej w Gdańsku z dn. 18 maja.

Według dochodzenia jedynym powodem katastrofy była nadmierna szybkość pociągu. Wynosiła ona, według zegara kontrolnego, 76 km na godz. zamiast 40 km. Obaj kolejarze: maszynista i jego pomocnik, znajdują się, według komunikatu w szpitalu w Gdańsku i życiu ich nie grozi niebezpieczeństwo.

Fakt, że katastrofa nie pociągnęła za sobą ofiar wśród podróżnych zawdzięczać należy konstrukcji stalowych wagonów polskich. Straty poniesione przez kolej wskutek katastrofy wynoszą 200.000 zł.

Zmiany personalne w partii Tautininkow
w Kownie

Z Kowna donoszą, że sekretarz generalny partii Tautininków Janawiczius porzucił stolicę i objął z powrotem na prowincji posadę lekarza powiatowego.

Krwawe zajście przy ul. Trwałej
Lokatorzy ciężko poranili syna właściciela domu

Onegdaj wieczorem przy ul. Trwałej 20 miał miejsce krwawy wypadek. Zmarły właściciel tego domu Kondratowicz przed śmiercią przepisał swój dom na rzecz służącej, krzywdząc własnego syna, którego wydziedziczył.

Testament jednak sporządzony był nie zupełnie prawidłowo, wobec czego syn wszczął kroki procesowe przeciwko spadkobierczyni po ojcu, domagając się części domu. W międzyczasie przeniósł się on do jednego z opróżnionych mieszkań. Na tym tle wynikła awantura. Lokatorzy domu, podburzeni przez spadkobierczynię, mieli go przemocą wyeksmitować. Kondratowicz jednak stawił opór.

Wówczas lokatorzy ciężko poranili go siekierą. Wezwane pogotowie ratunkowe przewiozło Kondratowicza w stanie ciężkim do szpitala. Policja prowadzi dalsze dochodzenie. (C.)

Włochy podporządkowywane Niemcom
Taki jest sens sojuszu partnerów „osi“

PARYŻ, (Pat). Redaktor dyplomatyczny dziennika „Figaro“ p. d'Ormesson komentując sojusz niemiecko woski wyraża przekonanie, że niezależnie od tego, jakie są postanowienia tego sojuszu, **jeden fakt jest pewny: nigdy Niemcy nie będą chciały się bić dla zaspokojenia ambicji wyłącznie włoskich i** nigdy Włochy nie zechcą się bić dla ambicji wyłącznie niemieckiej.

Natomiast oba kraje będą stanowiły front zupełnie jednolity, gdyby zostały zaatakowane razem lub oddzielnie. Ponieważ ta hypoteza ostatnia jest wykluczona, pisze d'Ormesson więc **pragnienia obu sojuszników będą zmierzały albo do wciągnięcia partnera do wojny, której samemu się będzie pragnęło, albo do powstrzymania go przed wojną, której dane państwo nie będzie chciało dla siebie.**

Jednym słowem nic się nie zmieniło, pisze p. d'Ormesson, poza jedną tylko rzeczą, a mianowicie tą, że **wielkie nierówności między Niemcami a Italią zaakcentowane przez sojusz i politykę p. Mussoliniego podporządkują Italię jeszcze bardziej Niemcom powiększając dla Italii ryzyko.**

Od redakcji

Redaktor naczelny naszego pisma p. Józef Święcicki wyjechał wczoraj z Wilna na kilka dni. Zastępuje go sekretarz redakcji.

Polska przegrała z Litwą
na mistrzostwach Europy w piłce koszykowej

W trzecim dniu turnieju o mistrzostwo Europy w piłce koszykowej męskiej Polska przegrała z Litwą w b. wysokim stosunku — 18:46.

W pozostałych meczach tego dnia Łotwa pokonała Finlandię 108:7; Estonia Węgry 65:18 i Francja Italię 31:24.

LGSF (Kowno) — Reprezentacja Białegostoku 5:0

Piłkarski mistrz Litwy L. G. S. F. pokonał w dniu wczorajszym reprezentację Białegostoku 5:0.

Drużyna litewska gra w Wilnie w dniach 28 i 29 maja z WKS Śmigłym.

Rzecznicy szczerej przyjaźni polsko-węgierskiej w Wilnie

Od wczoraj bawią w Wilnie goście węgierscy: b. minister oświaty, prezes węgierskiego towarzystwa im. A. Mickiewicza w Budapeszcie — bar. Jerzy *Lukacs,* w towarzystwie sekretarza towarzystwa dr Jana *Kertesza.*

Goście węgierscy na zaproszenie towarzystwa przyjaciół Węgier w Wilnie wygłosili w salonach prez. towarzystwa hr. Broel-Platera Mariana dwa odczyty, na które przybyli liczni goście z pośród świata naukowego i kulturalnego Wilna, oraz członkowie towarzystwa przyjaciół Węgier.

Po zagajeniu prezesa Broel-Platera, zabrał głos bar. Jerzy Lukacs, który wygłosił w języku francuskim odczyt „o Stefanie Batorym“, dając w nim rys historyczny postaci wielkiego polskiego króla i księcia Siedmiogrodu.

Podczas odczytu *min. Lukacs podkreślił, że dążeniem Polaków i Węgrów powinno być posiadanie wspólnej granicy wzdłuż całych Karpat.*

W zakończeniu odczytu wspomniał o tym, że w najbliższym czasie zostanie odsłonięty pomnik króla Stefana Batorego w Koszycach i że w uroczystości tej niewątpliwie wezmą udział bracia-Polacy.

Dr Jan Kertesz, który wygłosił drugi odczyt mówił o popularyzacji Adama Mickiewicza na Węgrzech, charakteryzując obszernie działalność towarzystwa im. A. Mickiewicza, którego prace wydawnicze i przekładowe utworów polskich na język węgierski cieszą się dużym powodzeniem zarówno w Budapeszcie, jak i w całych Węgrzech.

Dziś goście węgierscy zwiedzą zabytki Wilna i okolice, po czym odjadą do Krakowa.

—:—

W dobie kształtowania się konstelacyj politycznych, wizytę w naszym mieście Węgrów — szczerych przyjaciół Polski witamy z tym większą satysfakcją, że łączy się z nią wiara, iż przyjaźń polsko-węgierska pomimo wszystko nie jest tylko frazesem.

Kościuk i Kienda zwiedzają Wystawę Higieniczną

Widok ogólny od strony rzeki.

Pińsk, w maju.

Nieprzerwany strumień zwiedzających. Mimo zimna i deszczu tłum ciekawych wzrasta. Na ganku pawilonu *chorób zakaźnych* stało dwu niezdecydowanych Poleszuków. Spróbowałem nawiązać rozmowę, byli jednak niezdecydowani, podejrzliwi, dali się w końcu namówić i weszliśmy do wnętrza, gdzie lekarz prelegent prowadził wykład dla grupy ponad 60 osób. Skupieni i zasłuchani, posuwali się ludzie wzdłuż rozstawionych eksponatów, obserwując z coraz wzrastającą zgrozą skutki alkoholizmu i chorób zakaźnych, przedstawionych dosadnie przez prelegenta, a czego potwierdzenie można widzieć w zakonserwowanych w spirytusie eksponatach, w wykonanych z wosku odlewach, wykresach i planszach.

— Leczyć się trzeba w początkach choroby i to leczyć u lekarza — mówił doktór. — Bo najgorsze są schorzenia przedawnione i powikłane. Pamiętajmy, że zniszczonego żołądka, wątroby, nerki czy płuc nie naprawi żaden cudotwórca; medycyna zna sposoby usuwania wczesnych okresów choroby i człowiek, po wyleczeniu, postępujący według wskazówek lekarskich, może żyć długie lata, ale sprowadzanie chorego, gdy jest już konający i narzekania, że „doktory nie pomogły“ można tłumaczyć sobie chyba tym, że ludzie nie wiedzą w ogóle, ile dana choroba w człowieku dokonała zniszczenia.

Patrzyłem na Poleszuków, czy słuchają i owszem, ale widać było, że tylko jeden bierze żywy udział w wykładzie. Drugi patrzył uparcie na napis: „zdrowi rodzice — zdrowe dzieci“ i milczał.

Kościuk trącił mnie w łokieć.

— Panoczku — szepnął — a toż to moj Andrek sczezł, bo że czełowik durny i worożychom wiryl.

— Pomówimy o tym później — zwróciłem się do niego przyjaźnie. — Teraz uważajmy.

— Alkoholizm jest przeważnie wstępem do większych nieszczęść — ciągnął prelegent. — Nie tylko sam niszczy organizm ludzki, ale jeszcze osłabia go tak, że choroby, szczególnie zakaźne, mają bardzo łatwy dostęp do niego. Oto, jak wygląda żołądek alkoholika: dwa razy większy, pozbawiony soków, nie spełniający należycie swych funkcji.

Patrzono w milczeniu na wzniesione wysoko eksponaty.

Uwaga wzrasta, gdy posuwamy się wzdłuż pawilonu, dochodząc do chorób zakaźnych. Tyfus. Słuchają wszyscy. Wiadomo! Tu, na Polesiu są przecież miejsca, w których epidemia tyfusu stała się endemią! Mówniejsi Kościuk nie wytrzymał: — Panoczku — zawołał — a to że u nas w przeszłam roku cała wieś chorowała na to. Brali wodu ze studni jednej i widać była kaziona, bo jeden za drugim kładli sie...

— Owoców nie należy obierać, lecz myć przed jedzeniem.

— Oczu nie wolno zacierać brudnymi rękami — skutki mogą być bardzo smutne: zapalenie, jaglica, ból, ślepota — oto następstwa.

— Tyfus plamisty przenosi się przez wszy. Brud i niechlujstwo są najlepszymi jego sprzymierzeńcami.

Tyle zrozumieli moi przyjaciele z Polesia.

Przeszliśmy do pawilonu przeciwgruźliczego. Nieuchwytne dla oka prątki Kocha, dla których nieodporny organizm, wilgoć, ciasne mieszkanie, kurz, pył są dobrym siedliskiem — przytłoczyły słuchaczy. Gdy padły z ust prelegenta słowa: „gruźlik prątkujący i odpluwający wydziela z siebie niezliczone miliony zarazków dziennie“ i ktoś zakasłał silnie, Kienda instynktownie odsunął się i szepnął mi do ucha: — Kto go tam wi? Może i on suchotnik?...

Gdy opuszczaliśmy pawilon obaj znajomi rozgadali się.

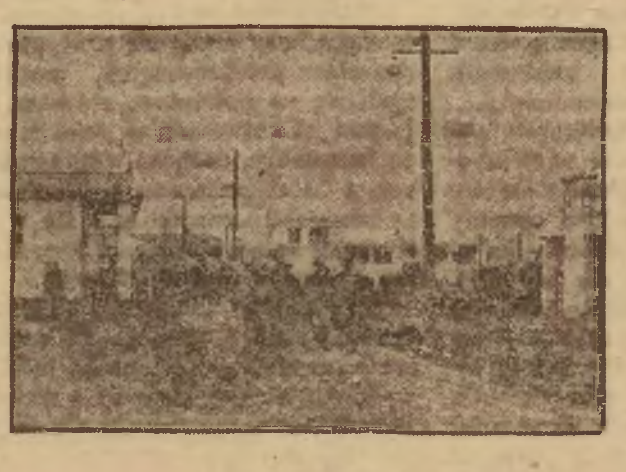
— Prawda, jak Bóg rzekł, sama prawda tu jest — zaczął Kościuk. I nasza wieś i inne wioski to same *materiały* dla chorób. Mnie wprzódy czetyry dziecki zmarły. Twardziel, tyfus, suchoty i malaria... Nie można było na to patrzyć. Dobudowałem dla świń chlew, wykopałem u nas studnię, dostawiłem jeszcze jedną izbę — wychowałem dwóch synów! I ot, nieszczęście: dostał różę. Chciałem dochtora, żona nie... Poszli do worożychy. Zasmarowała kredą, zamawiała, odczyniała, aż mi chłopak zmarł.

Tak gwarząc przewędrowaliśmy jeszcze dwa pawilony przeciwweneryczny i ogólny oraz mieszczący stoiska poświęcone bezpieczeństwu pracy i działalności instytucji poleskich PCK, LOPP, Wydział Zdrowia, Stacje Opieki nad Matką i Dzieckiem, obejrzeliśmy trzy filmy; na ostatek wysłuchaliśmy wykładu miejscowego lekarza, o zapobieganiu chorobom. Mimo iż zapadł wieczór chłodny i deszczowy, sala wypełniona była doszczętnie; ponad sto ludzi odeszła z braku miejsc.

— Mnogo luda — mruknął Kienda — ot, wszyscy u nas chcieli by być zdrowe!

Z ciekawości zapytałem o liczbę zwiedzających — w piątek i sobotę było z górą 11 tysięcy.

R. B.

Wejście główne.

Wykład higieny.

Czy bałtycki Gibraltar?

Nadzwyczajne posiedzenie Kremlu w sprawie wysp Alandzkich

LENINGRAD, (Obsł. sp.). Dzisiejsze wydanie „Leningradzkiej Prawdy" donosi — że kwestia wysp Alandzkich szczególnie żywo obchodzi Związek Sowiecki. Wyspy te bowiem położone u ujścia zatoki Fińskiej, mogą odegrać pierwszorzędną rolę strategiczną Gibraltaru Bałtyckiego

W Kremlu, jak donosi gazeta, odbyła się w tej sprawie specjalna narada rządu sowieckiego, w której wyniku Sowiety zwróciły się do rządu Finlandii z żądaniem wyjaśnienia na czym ma polegać remilitaryzacja tych wysp, jakiego charakteru mają być przyszłe fortyfikacje itd. Na tę notę sowiecką rząd fiński nie udzielił odpowiedzi.

W związku z tym w Kremlu odbyła się wczoraj druga narada w wyniku której niezwłocznie powiadomiono sowieckiego delegata na obecnej sesji Rady Ligi Narodów. Maiskiego, by zażądał **zdjęcia sprawy wysp Allandzkich z porządku dziennego obecnej sesji Ligi Narodów.** W nocie sowieckiej stwierdza się, że aczkolwiek Sowiety nie należą do 22 państw członków konwencji, to jednak sprawa tych wysp jest sprawą niezwykle doniosłej wagi dla państwa sowieckiego. Niewiadomo bowiem, do czyich usług staną te wzmocnione wyspy na wypadek wojny. Mogą one całkowicie zamknąć bałtyckiej flocie sowieckiej wyjście ze swych baz w zatoce fińskiej na wody Bałtyku.

GENEWA, (Obsł. sp.). Według ostatnich wiadomości sprawa wysp Alandzkich zostanie zdjęta z porządku dziennego obecnej sesji Rady Ligi Narodów.

Jugosławia znowu zagrożona

Nowa ofenzywa „osi" przeciwko Jugosławii

LONDYN, (Obsł. sp.). Na tle ostatnich wypadków politycznych znowu stała się aktualna sprawa jugosłowiańska. „Oś" przedsięwzięła nową akcję polityczną na Bałkanach, zmierzającą do całkowitego podporządkowania interesom „osi", Jugosławii.

Jak donosi korespondent „Daily Mail" podczas oczekiwanej wizyty księcia regenta Pawła w Berlinie, Ribbentrop po raz ostatni w sposób stanowczy i otwarty zażąda od Jugosławii przyłączenia się do „osi" Rzym—Berlin, grożąc w przeciwnym razie **oderwaniem od Jugosławii wszystkich ziem, przyłączonych do tego państwa po wojnie światowej.**

Wiadomości, nadchodzące z Białogrodu potwierdzają w pewnej mierze sensacyjne informacje korespondenta wymienionego dziennika londyńskiego o przygotowaniu przez Niemcy i Włochy nowego aktu agresji na Bałkanach.

Białogród bardzo poważnie liczy się z ewentualnym ultimatum niemieckim i już obecnie przedsięwziął odpowiednie kroki celem storpedowania niemiecko -włoskich planów zaborczych. Podobno kwestia ta została wyczerpująco omówiona podczas ostatniego spotkania się na Dunaju ministra spraw zagranicznych Jugosławii z ministrem spraw zagranicznych Rumunii, Gafencu.

Korespondenci angielscy twierdzą, że minister Gafencu miał przyrzec ministrowi Markowicowi pełne poparcie Rumunii w razie jeżeli Jugosławia w dalszym ciągu sprzeciwi się knowaniom Berlina i Rzymu oraz nadal zachowa swoją obecną linię polityczną. Jednocześnie dyplomaci jugosłowiańscy podjęli akcję na terenie Paryża i Londynu.

Opinia angielska wyraża przekonanie, że blok demokratyczny stanowczo wystąpi w obronie integralności Jugosławii.

Goering grozi...

Buńczuczne przemówienie niemieckiego feldmarszałka

BERLIN, (Obsł. sp.). Niemieckie czynniki propagandowe, aczkolwiek zrozumiały że oczekiwany z zawarcia sojuszu berlińskiego efekt propagandowy wypadł nieoczekiwanie blado, usiłują na gwałt rozdmuchać ledwo tlącą iskierkę przedwcześnie wygasłego stosu propagandowego.

Wczoraj np. feldmarszałek Goering wygłosił przemówienie na zebraniu Ligi Obrony Przeciwlotniczej. Goering powiedział m. in. że 15 milionów Niemców gotowych jest do odparcia każdego ataku lotniczego na „pragnące pokoju" Niemcy. Niemiecki fedmarsz. apelował do kobiet niemieckich, by one jeszcze bardziej zainteresowały się sprawą biernej obrony lotniczej, wówczas kiedy ich mężowie, bracia i synowie krwawić będą na frontach.

W dalszym ciągu swego przemówienia niemiecki feldmarszałek reklamował jak mógł, wartość zawartego sojuszu niemiecko - włoskiego, twierdząc, że **„jest to najściślejszy sojusz wojenny wszystkich czasów, podyktowany przez losy obu narodów"** i zmierzający do naprawienia krzywd Wersalu.

Niemieckie dzienniki cytują głosy prasy japońskiej i hiszpańskiej. Jak donosi Niemieckie Biuro Informacyjne z Madrytu, dzienniki hiszpańskie piszą, że francusko - angielski sojusz wojenny w zestawieniu z sojuszem niemiecko - włoskim, ma charakter. wyznania platonicznego.

Podpisanie sojuszu włosko-niemieckiego

Moment składania podpisów przez ministra von Ribbentropa (na prawo) i min. Ciano (na lewo) pod układem. W środku siedzi kanclerz Hitler, za nim stoi marsz. Goering

Po ogłoszeniu „Białej Księgi" w sprawie Palestyny

Fragment z demonstracji żydowskiej w Jerozolimie, po ogłoszeniu przez Anglię „Białej Księgi".

Zmiany personalne w rządzie angielskim

Na jesieni wybory do parlamentu angielskiego

LONDYN, (Obsł. sp.). Dzisiejsze dzienniki londyńskie znowu, po dłuższej przerwie, donoszą o mających nastąpić zmianach personalnych W. Brytanii. Mają podobno ustąpić m. in. ministrowie Stenhop i Stanley. Ponadto, jak donosi „Daily Herald", na jesieni mają być zarządzone nowe wybory parlamentarne, po których premier Chamberlian dobrowolnie ustąpi.

Posiedzenie sztabu generalnego Niemiec

LONDYN, (Obsł. sp.). „Reuter" donosi, iż w najbliższych dniach z rozkazu Hitlera odbędzie się narada niemieckiego sztabu generalnego w której wezmą udział zarówno przedstawiciele armii lądowej jak i marynarki. Na obradach tych zapadną ważkie uchwały, między innymi zostanie zamianowany głównodowodzący frontu zachodniego.

Po tej naradzie, jak podają źródła angielskie, Hitler ma wyjechać na odpoczynek do Alp Bawarskich.

Zamach na króla W. Brytanii w USA mają udaremnić tysiące policjantów

Podczas wizyty króla Jerzego VI w Nowym Jorku i zwiedzania wystawy pełnić będzie służbę 7.700 policjantów. Ulice, przez które przejeżdżać będzie para królewska z przystani w Nowym Jorku do Wystawy, obstawione zostaną przez 4.000 policjantów, na terenie zaś wystawy znajdzie się 2.500 police-menów, 800 detektywów policji śledczej i 400 agentów tajnej policji.

Tak silna ochrona została zadecydowana ze względu na kursujące pogłoski o przygotowaniach terorystów irlandzkich (IRA) do ew. zamachu

Obsługa Specjalna „K. W." z Kowna

Kowieńskie sensacje

Kowno, 23 maja.

Zaczęło się to w ub. środę od zapowiedzi wyjazdu min. Urbszysa na trzymiesięczny urlop zdrowotny za — nie sprecyzowaną zresztą — granicę. W sobotę stało się wiadomym, iż zatrzyma się on w Berlinie, by wraz z min. Ribbentropem podpisać pięć układów litewsko-niemieckich, regulujących — poddany w wyniku oderwania obszaru kłajpedzkiego rewizji— całokształt stosunków gospodarczych pomiędzy obu państwami. W poniedziałek do powyższych wiadomości doszedł suchy komunikat o przyjęciu min. Urbszysa przez kanclerza Hitlera, nie zawierający żadnych szczegółów tej audiencji poza faktem, iż przy rozmowie byli obecni min. Ribbentrop i poseł litewski w Rzeszy min. Skirpa. Co mógł mówić szef najbardziej dynamicznego mocarstwa opuszczającemu na czas dłuższy swój kraj i urząd sternikowi polityki zagranicznej sąsiedniego państwa — nie wiadomo. Można się tylko domyślać, że zapewniał go, iż długotrwałej kuracji nie przerwie... nowa niespodzianka. Min. Ribbentrop oświadczył bowiem korespondentowi „Elty", że Rzesza uważa stosunki swe z Litwą za ustabilizowane w ramach podpisanych ostatnio układów gospodarczych i wcześniejszych (w układzie o przekazaniu obszaru kłajpedzkiego) wzajemnych zobowiązań do nieagresji zarówno bezpośredniej, jak i pośredniej. Dzisiejszy „Lietuvos Aidas" nadaje temu oświadczeniu dużo znaczenie. twierdząc, iż dopomoże ono do rozproszenia atmosfery nieufności wobec Rzeszy, wytworzonej przez nią jeszcze w r. 1935 drogą naruszenia ówczesnego układu haudlowego, a pogłębionej tak niedawno przez „dosyć tragiczne" okoliczności przekazania Kłajpedy Niemcom. Inne pisma nie wypowiadają się na temat przyszłości stosunków litewsko-niemieckich, czekając, zapewne, na ogłoszenie szczegółów podpisanych w sobotę układów. Z góry jednak można przewidzieć, iż—z mniejszą lub większą rezerwą—również będą budowały na nich nadzieję na zgodne współżycie z zachodnim sąsiadem. Pragnienie pozostania na uboczu wobec zarysowującego się w Europie konfliktu jest bowiem w Litwie silne i powszechne: Wyraz temu stanowisku dał gen. Rasztikis, przyjmując kolejno zaproszenia i do Berline, i do Warszawy, pomimo zaognionych stosunków pomiędzy obu stolicami. A prasa litewska, z zainteresowaniem śledząc za rozwojem wypadków, zamieszcza obok siebie komunikaty PAT-icznej i niemieckiej agencji telegraficznej o zajściach na terenie Wolnego Miasta. I tylko „Lietuvos Žinios" dało dziś artykułowi swego warszawskiego korespondenta tytuł: „Polsce potrzebne są dwa porty: Gdańsk — drugie oko Polski".

Z tego samego podłoża neutralności wyrasta dążenie do pogłębienia normalizacji stosunków z Polską. Opinia tutejsza z zadowoleniem powitała zapewnienie gen. Rasztikisa, iż spotkał się on w Warszawie ze zrozumieniem stanowiska Litwy. Duże wrażenie wywołała również wiadomość o przywróceniu kilku stowarzyszeń litewskich w Polsce i—szczególnie — o zmianie na stanowisku wojewody wileńskiego. Ale nie są tu skorzy ani do redukcji swych wymagań, ani do uznania prawa wzajemności. Już dzisiaj „Lietuvos Aidas" przypomina, iż reaktywizowane zostały nie wszystkie zamknięte w latach 1936 -38 organizacje, iż nie przywrócono jeszcze praw gimnazjum litewskiemu w Wilnie, iż czeka dalej na załatwienie sporo innych postulatów litewskich. Z drugiej zaś strony w ustosunkowaniu się wobec potrzeb narodowych dwustotysięcznej ludności polskiej w Litwie nie zaszła, jak dotąd, żadna poważniejsza zmiana na lepsze.

Istnieje zresztą czynnik, któremu solą w oku jest poprawa stosunków Litwy z jej południowym sąsiadem. Oto niedawno zerwano bądź zasmarowano plakaty, reklamujące film polski „Ty, co w Ostrej Świecisz Bramie". Ostatnio zdarto w nocy flagę polską, wywieszoną obok litewskiej przy wejściu do potelu, w którym się zatrzymali goście z Polski na zawody koszykarskie. W obu wypadkach nie wydano komunikatu urzędowego. vox populi głosi, iż sprawców wykryto i przykładnie ukarano, a byli nimi rzekomo członkowie... niemieckiego „Kulturwerbandu". (*n*)

Brak odprężenia w stosunku do Polaków

KOWNO. 23.V (*n*). W Bobłach, pow. kowieńskiego, miejscowy proboszcz wyjechał w dniu 12 maja do Kowna i pozostawił kościół zamknięty, aby nie odprawiać nabożeństwa za duszę Marszałka Piłsudskiego, na co zawczasu wyraził zgodę proszącej go o to grupie parafian Polaków.

W Poniewieżyku tejże gminy policja spisała ostatnio protokół za nielegalne zebranie młodzieży, która się zgromadziła tam w świetlicy celem odbycia próby szykowanego przedstawienia polskiego.

Minister rolnictwa bez wskazania motywów odmówił zezwolenia na kupno ziemi rolnikowi z pow. kiejdańskiego, p. Ławrynowiczowi, który jest prezesem oddziału Zjednoczenia Rolników Polaków w Litwie.

Eksport litewski kieruje się na Libawę

KOWNO, 23.V. Ogłoszone ostatnio dane, dotyczące litewskiego handlu zagranicznego za kwiecień bież. roku, wykazują, iż w tym okresie przez komory celne na pograniczu z Łotwą przeszło 55% eksportu (w roku 1938 — 10%) i 58% importu (w r. 1938 9%), — z Niemcami 44% (w r. 1938 — 17%) eksportu i 38% (w roku 1938 — 2%) importu; — z Polską 1% eksportu i 3% importu. Z cyfr powyższych można sądzić o doniosłości portu kłajpedzkiego dla życia gospodarczego Litwy.

Polacy kowieńscy przyjadą do Wilna

KOWNO, 23.V (n) Polskie R.-K. T-wo Dobroczynności uzyskało pozwolenie na urządzenie pielgrzymki do Wilna. Ilość uczestników jednak ograniczono do 40 zpośród 120 zapisanych. Zmniejszono podobno również i liczebność udających się w tym samym czasie do Polski wycieczek litewskich, uzasadniając to zarządzenie względami finansowymi. Naogół bowiem na Zielone Święta miało wyjechać do Polski ok. 3.000 osób.

Pielgrzymka polska przybędzie do Wilna w sobotę, 27 b. m., — opuści zaś je we wtorek, 30 b.m., w nocy.

Rokowania w sprawie portu kłajpedzkiego w czerwcu

KOWNO, 23.V (n). Podpisane w ub. sobotę w Berlinie litewsko-niemieckie układy gospodarcze nie regulują ostatecznie kwestii utworzenia dla Litwy strefy wolnocłowej w Kłajpedzie.

Rokowania w tej sprawie zostaną wznowione dopiero w czerwcu.

Nowy poseł litewski w Rydze

KOWNO, 23.V (n). Wakujące od chwili ustąpienia obecnego wicepremiera Bizanskasa stanowisko posła w Łotwie obejmuje dyrektor „Elty" Wailide.

Nożycami przez prasę

NASZE MOŻLIWOŚCI W STANACH ZJEDNOCZONYCH

„Dziennik Poznański" w artykule wstępnym przynosi wiadomość o pierwszej polskiej operacji kredytowej, zawartej przez Polskę po dość długiej przerwie.

Polityczne nastroje propolskie niewątpliwie stanowią już dziś podstawę do zacieśnienia finansowych kontaktów polsko-amerykańskich. Dowodem chociażby tego jest towarowy kredyt w wysokości 6 milionów dolarów uzyskany dzięki staraniom radcy Żółtowskiego na rynku amerykańskim dla dostawy miedzi i bawełny dla Polski. Te 6 milionów przerwało długą posuchę na dopływ kapitałów amerykańskich do Polski. Pieniądz nie lubi żeby o nim mówić. Kwestie międzynarodowego kredytu są zagadnieniami delikatnymi, jak mimoza; podmuch zbyt ożywionej dyskusji może najpiękniejszy kwiat zwarzyć. Nie będę więc tematu tego rozprowadzał.

Oprócz problemu finansowego jest jeszcze problem współpracy handlowej polsko-amerykańskiej. Możemy dużo dostarczać i z powodzeniem na rynek amerykański. Szynki nasze już tam triumfują. Mogłoby triumfować wiele innych wytworów. Bylebyśmy sprostali masowym potrzebom rynku amerykańskiego, ale uruchomienie masowej produkcji czegokolwiek to znowu problem finansowy — problem kapitałów na rozwój w Polsce inwestycyj.

Z tego wszystkiego widać, że Ameryka wierzy w pokój i możliwości gospodarcze pokoju w Europie.

CZY LITWA BBDZIE MIAŁA SWOJĄ GDYNIĘ?

„Gazeta Polska" omawia sprawę litewskiego dostępu do morza.

Oczy Litwinów skierowują się na skromny port rybacki w Świętoujściu (Szwentoja). Port ten nie leży u ujścia spławnej rzeki. Jest to port dający się związać z zapleczem wyłącznie za pośrednictwem ruchu kolejowego (podobnie, jak nasza Gdynia). Obecnie nie posiada on dogodnych połączeń komunikacyjnych z krajem. Wystarczy jednak przeprowadzenie 14-kilometrowej linii kolejowej do Kretyngi i 30 km szosy do skrzyżowania z szosą Kowno, żeby włączyć Świętoujście do systemu komunikacyjnego Litwy. Udostępnienie portu dla ruchu okrętów handlowych wymaga znacznych wkładów inwestycyjnych: budowy długiego mola, robót pogłębiających. Świętoujście jest narazie tylko portem rybackim. Ale jest rzeczą charakterystyczną, iż osiedle nadmorskie w Świętoujściu w ciągu ostatnich miesięcy zaczęło się rozbudowywać z szybkością dotychczas niespotykaną. Jest rzeczą równie charakterystyczną, że dźwięk „Szwentoja" powtarza się w rozmowach pomiędzy Litwinami, zwłaszcza wśród pokolenia młodzieńczego Litwinów coraz częściej i coraz uporczywiej.

Bałtyk dla Litwy ma te same znaczenie co i dla Polski. Stąd aspiracje do posiadania własnego portu będą rozwijały się w Litwie z siłą, którą tak dobrze znamy w Polsce. Własny dach nad głową jest najmilszy i nad morzem.

l.

Składajcie ofiary na FON

Lotnictwo bombowe

„Najmodniejszy" dział broni powietrznej

Lotnictwo bombowe jest obecnie „najmodniejszym" rodzajem lotnictwa. Jest ono najistotniejszym narzędziem wojny totalnej. Lotnictwo bombowe przeznaczone jest do bombardowania wojsk i wszelkich przedmiotów o znaczeniu ściśle wojskowym i ogólnie wojennym.

Podstawową jednostką taktyczną lotnictwa bombowego jest prawie wszędzie dywizjon, składający się z 2 lub 3 eskadr, po 6 do 9 samolotów. Niektóre państwa mają większe jednostki, t. zw. brygady bombowe, lub dywizje bombowe, liczące po 60 do około 100 samolotów.

Samoloty bombowe są jedno, dwu lub trzysilnikowe i zabierają od 600 do 2,500 kg. bomb. Ciężkie samoloty, zabierające kilka ton bomb, nie znalazły na ogół zastosowania, są bowiem wolniejsze i nieekonomiczne z wielu względów. Załogę bombowca stanowi zwykle 4 ludzi.

W związku z nowym sposobem bombardowania, t. zw. bombardowaniem nurkowym, do którego potrzebne są umyślnie budowane samoloty, powstały w niektórych państwach (np. w Niemczech) dywizjony, względnie pułki bombardowania nurkowego. Wypada dodać, że w statnich miesiącach zmalał zapał do bombardowań nurkowych, gdyż stwierdzono doświadczalnie wielką skuteczność przeciw nurkującym samolotom broni maszynowej stromotorowej (działek przeciwlotniczych).

Osobny poniekąd rodzaj lotnictwa bojowego stanowi t. zw. „lotnictwo szturmowe", istniejące organizacyjnie zdaje się obecnie tylko w Rosji Sowieckiej. W istocie rzeczy jest to lotnictwo bombowe, wykonujące swoje zadania (bombardowanie i ostrzeliwanie z karabinów maszynowych) z wysokości szturmowych, tj. bardzo małych, od 10 do 30 m., czyli w t. zw. locie koszącym. Doświadczenia jednak wykazały (również w Hiszpanii) że technika lotów takich, zwłaszcza grupy samolotów, jest bardzo trudna, szczególnie przy dużych szybkościach samolotów, wskutek czego celność i skuteczność nalotów szturmowych nie jest taka, jakiej oczekiwano. Dlatego też zapewne ucichła w ostatnich czasach sprawa lotnictwa szturmowego, którego entuzjastami byli dotąd szczególnie Włosi. Nie wyklucza to oczywiście działań szturmowych innych rodzajów lotnictwa, np. lekkiego, bombowego i myśliwskiego, w odpowiednich okolicznościach. Lotnictwo polskie wykonywało w 1920 roku bardzo często loty szturmowe, zwłaszcza przeciw kawalerii Budiennego.

Do rozważań nad rodzajami lotnictwa wojskowego, trzeba dodać jedno stwierdzenie podstawowe: lotnictwo jest bronią bardzo skomplikowaną, trudną w użyciu i niezwykle kosztowną, jednak główną rolę w lotnictwie gra człowiek.

Koszt całkowicie uzbrojonego samolotu waha się mniej więcej od 250 do 800 tysięcy złotych; koszt wyszkolenia pełnowartościowego lotnika-pilota, obserwatora i strzelca samolotowego, wynosi około 100 tysięcy złotych. Nic więc dziwnego, że ilości samolotów liczy się wciąż jeszcze główne na setki, nie na tysiące. Tak bogate państwa, jak Anglia i Francja mają obecnie nie wiele ponad 2 tysiące samolotów. Niemcy i Włosi, którzy pierwsi rozpoczęli zbrojenia powietrzne, mają po 3.000 samolotów, wątpliwym jest jednak dalsze powiększenie tego stanu ilościowego t. zw. samolotów I linii.

Deszcz meteorów w sierpniu

Dziś pojawi się kometa 1939-D

Kometa Hassel'a, inaczej zwana „1939-D" — jest jedną z większych znanych komet. Jak wiadomo zjawisko jej notowane już było w marcu b. rano. Obecnie istytuty zajmujące się badaniami planetarnymi, zapowiadają pojawienie się „1939-D", na czwartek 25 maja. W marcu kometa szła w kierunku ku słońcu, obecnie odbywa drogę powrotną. Ponowne skrzyżowanie kursu ziemi i planety, przewidywane jest na 4 sierpnia rb. Tym razem ziemia przeciąć ma orbitę komety Hassel, powodując swym bliskim przejściem deszcz meteorów.

Trzeba wiedzieć, że każda kometa pociąga za sobą korowody meteorów, rozciągające się czasem na przestrzeni paru milionów kilometrów.

Stąd właśnie pochodzą spadające gwiazdy.

Jako przykład, przytoczyć można wspaniały deszcz spadających gwiazd notowany 9 października 1933 r. Fenomen ten, wywołany został przez przybliżenie ziemi (choć odległość wynosiła parę milionów kilometrów!) do małej t. zw. „teleskopicznej" komety Giacobbini'ego. Można więc wystawić sobie, jakie skutki mieć będzie 4 sierpnia, znacznie bliższe skrzyżowanie się ziemi, z ogromną kometą Hassel'a i milionami towarzyszących jej meteorów. Trzeba mieć nadzieję, że zjawisko to ograniczy się do serii ogromnego deszczu spadających gwiazd, wywołując tylko fenomeny optyczne, jak blask elektro-magnetyczny, świetlane chmury, ogólne promieniowanie atmosfery itd. Bywają bowiem meteory, których upadek na ziemię nie sposób byłoby zaliczyć w dziedzinę miłych i ciekawych widowisk, ponieważ wielkość tych „odłamków" waha się od objętości ciałek mikroskoficznych, do wagi paru milionów ton! Są kraje, w których całe połacie ziemi uległy doszczętnemu zniszczeniu dzięki olbrzymim meteorom.

Bociany pomocnikami w zwalczaniu szarańczy

SOFIA, (PAT). Południowe obszary Bułgarii nawiedzone zostały ostatnio klęską szarańczy. Celem zwalczania unoszących się w postaci ciemnych chmur owdów wysłano wojsko oraz młodzież szkolną.

Równocześnie z szarańczą pojawiły się stada bocianów, których ilość wzrasta z każdą godziną. Dotychczas naliczono na zagrożonych obszarch przeszło, 5 tysięcy bocianów, które pomagają ludziom w walce z szarańczą.

Chłopak utonął w kałuży

Piorun zabił pastuszkę

We wsi Wiznarowszczyzna, gm. zdzięciolskiej, pow. nowogródzkiego, utonął w kałuży 1½-roczny chłopczyk, Edmund Bordun, bawiący się na podwórku bez dozoru starszych.

* * *

Na polu wsi Snitki, gm. kamionkowskiej, pow. szczuczyńskiego, w czasie burzy zabita została przez piorun 30-letnia Maria Stefanowicz, pasąca bydło.

* * *

W czasie łowienia ryb w rz. Myszance w pobliżu wsi Tuchowicze, pow. baranowickiego, utonął wskutek wywrócenia się łodzi 17-letni Jan Pacukiewicz. Zwłoki wydobyto.

Wybuch w rękach

Mieszkaniec wsi Krumince, gm. olkienickiej, pow. wileńsko-trockiego, Julian Czerniawski, lat 17, manipulując zapalnikiem od granatu spowodował wybuch, doznając pokaleczenia twarzy i nogi. Stan chorego jest ciężki. Zapalnik był znaleziony przez siostrę poszkodowanego w pobliżu stodoły. Siostra Czerniawskiego, sądząc, iż jest to jakaś część radioodbiornika, przyniosła znaleziony zapalnik do mieszkania.

Pół żartem, pół serio

Książka Stalina

Prasa donosi, iż w Moskwie oczekują z dużym zaciekawieniem nowej książki Stali na p. t. „Jeden krok naprzód, dwa kroki w tył", która ma się niebawem ukazać.

Czyżby to miała być książka o sobie?...

Także zawody

W Gdyni odbędą się 30 lipca br. II Ogólnopolskie Zawody Zręczności Kelnerów. — Zawody te obejmą bieg w stroju zawodowym, z tacami z różnymi napojami, na trasie 3000 mtr.

Na nagrodę proponujemy ustalenie *butelki przechodniej.*

Jak się ludzie żenią?

Szewc — włazi pod pantofel.
Cenzor — idzie na cenzurowanego.
Maszynista — wykoleja się.
Rolnik — zaprzęga się do pługa.
Aktor — traci rolę.
Matematyk — popełnia błąd.
Złodziej — idzie do więzienia.
Kupiec — sprzedaje się.
Żołnierz — rozpoczyna walkę długotrwałą.
Klucznik — zamyka siebie.
Palacz — rozpala ognisko.
Król — przestaje panować (nad sobą).
Buchalter — przelicza się.
Bezrobotny — znajduje robotę.

(I. K. C.).

Historia lubi się powtarzać

W wagonie restauracyjnym pociągu zdążającego do Berlina je obiad gruby Holender; gdy zamiast zamówionego ryżu podano jakś podejrzaną papkę, oburzony każe zawołać maitre d'hotela, który zjawia się z urzędową powagą i pozdrowia gościa:

— Heil Hitler!

Holender nic nie odpowiada.

— Proszę pana na moje pozdrowienie powinien pan natychmiast odpowiedzieć Heil Hitler.

— Ba, kiedy u nas w Holandii to nic nie znaczy.

— Tak, ale Fuehrer w każdej chwili może do was zawitać — powiada maitre d'hotel.

Na to Holender odpowiada ze spokojem:

— Możliwe, mamy już u siebie waszego Kaisera...

Sztuka uśmiechu

Tygodnik „Wołyń" pisze w recenzji z przedstawienia „Królowej Przedmieścia":

Jest to sztuka,
która bawi i potrafi na twarzy najbardziej zgorzkniałego pesymisty i sceptyka wywołać spontaniczny uśmiech szczerej wesołości.

Żyjemy w okresie mody na spontaniczne entuzjazmy. Nie słyszeliśmy jednak dotąd **o sztuce wywoływania na twarzy spontanicznego uśmiechu szczerej wesołości.** Czekamy na łaskawe informacje z niecierpliwą ciekawością.

Przysłowie melancholijne

Wart Rusinek Marcinka,
a Marcinek Rusinka...

Wyrazy współczuc a

Feldmarszałek Georing stracił jeden pud żywej wagi (z prasy).

Pan także, widzę, się denerwnuje,
ach bardzo, bardzo panu współczuję.

„Murowanka" Tadeusza Reytana

Jeszcze jako wychowanek jezuickiego konwiktu w Nowogródku Tadeusz Reytan, ćwiczony rózgami za pobicie kolegi, który broniąc Radziejowskiego, śmiał twierdzić, że można współdziałać z wrogiem, jeśli dla ojczyzny nie ma już ratunku—nie ugiął się i nie przeprosił poturbowanego kolegę. Wzardził potem narzeczoną podobno za umieszczenie przez nią w salonie portretu Piotra W. Odtąd wolał pozostać w życiu sam z swoimi myślami i zadumą.

Z usposobienia samotnik, z wyglądu ponury, nie lubił rozgłosu; jeśli nie na wojaczce, pędził Tadeusz Reytan swój żywot w rodzinnym majątku Hroszówce, położonym w pow. baranowickim, koło miasta Lachowicze, ongiś warownej twerdzy z czasów Chodkiewicza i wojen szwedzkich. Tu taj, popadłszy w obłęd na wieść o ratyfikowaniu pierwszego rozbioru Polski, zmarł tragicznie 8 sierpnia 1780 r. wskutek pokaleczenia się (na sposób harakiri) odłamkami stłuczonej szyby, na widok generała rosyjskiego, zajeżdżającego przed dom w odwiedziny do jego brata. Według innej wersji śmiertelne urazy zadał sobie, przerzynając gardło rozbitą szklanką, w kórej nieopatrznie podano mu napój. Bezradny, w zamknięciu nie mógł pomścić hańby bezczeszczenia rodzinnego gniazda, ale nie mógł też jej znieść.

Do dziś zachował się w Hroszówce w stanie dobrym domek, w którym odseparowany od otoczenia spędził swoją samotność poseł ziemi nowogródzkiej na sejm 1773 r. Murowany nieduży budynek o dwu izbach i zakratowanych oknach. W porze letniej bieleje wśród potężnych drzew i kontrastuje z resztą zabudowań swoim miniaturowym wyglądem. Jakby smutek i osamotnienie wieje z jego wnętrza, aczkolwiek nie brak mu opieki. Zagadkowość niezamieszkałej chatki! Może właśnie dlatego, że niezamieszkana i osamotniona przez jedynego jej mieszkańca; a może — że nie ma na nim napisu czy tablicy pamiątkowej, co by wyjaśniła przygodnemu przechodniowi półtorawiekową tajemnicę tzw. „Murowanki", jak zwykło się w Hroszówce nazywać domek Tadeusza Reytana.

„Murowanka" symbolizuje niewolę zabłąkanego ducha Polski przedrozbiorowej, co w ostatniej chwili usiłował wydobyć się z za krat, ale nie czyniąc szkody wrogowi, sam się skrwawił, a krat nie zdołał wyłamać.

Płyta i księga pamiątkowa znajduje się w kaplicy dworskiej, ufundowanej w 1911 r. przez p. Alinę Reytanową opodal dworu, w trójkącie lasu, tak że fronton widoczny jest od bramy wjazdowej. Gotycka wieżyczka strzela w górę ponad gałęzie lasu, utrzymując stałą „łączność" z kościołem w Lachowiczach.

Kaplica, zniszczona podcas wojny, odremontowana ponownie staraniem p. Henryka Grabowskiego. W niej spoczywają zwłoki ostatniego po mieczu potomka rodu Reytanów. Józefa oraz jego siostry Marii Aleksandrowej Grabowskiej, matki obecnego spadkobiercy Hroszówki.

Poszukiwania celem odnalezienia doczesnych szczątków Tadeusza Reytana (czym zajął się specjalny komitet społeczeństwa nowogródzkiego) nie dały pewnych wyników. Wiadomo że Tadeusz Reytan pochowany był w 1780 r. pierwotnie w kościele lachowickim, dzisiejszej cerkwi. Atoli Rosjanie z niechęci dla kultu jakim otaczano wielkiego patriotę, przenieśli go potajemnie w nieznane miejsce. Ostatnio dzięki przypadkowi odkryto nieznany grób w lasku, tuż za ogrodem: znalezione tam szczątki pozwalają przypuszczać, że są to poszukiwane. Skrzynia z nimi została w podniosłej uroczystości złożona w podziemiu opisanej kaplicy obok ostatnich potomków historycznego nazwiska.

Uprzednio, 21 maja 1928 r. w siódma rocznicę ratyfikacji traktatu ryskiego k[illegible] wzmiankowaną płytę pamiątkową z popiersiem T. Reytana. Na przeciwległej ścianie tablica z popiersiem spoczywającego w kaplicy fundatora kościoła w Lachowiczach (1907), zmarłego bezpotomnie w 1910 r. Józefa Reytana. Ponadto znajdują się tablice, uwieczniające pamięć przodków tego rodu, spoczywających na starym cmentarzu parafii lachowickiej, oraz księga pamiątkowa z herbem, biografią T. R. i podpisami zwiedzających.

Gospodynią domu w Hroszówce jest obecnie p. Alina z Harlinghów Reytanowa, wdowa po ostatnim Reytanie, Józefie, dożywotniczka dóbr hroszówskich. Ustawowym spadkobiercą tej cennej posiadłości został p. Henryk hr. Grabowski, wielce dbający o kult swego historycznego przodka, dziedzic dóbr i tradycyj polskich tego dworu.

Pani Alina Reytanowa znana jest szeroko tutejszemu społeczeństwu ze swej wielkoduszności i dobroczynności. Nie dla rozgłosu pomoc dla kościołów, szkół i potrzebujących wsparcia stanowi jej szczególną troskę. W myśl wskazań ostatniego z Reytanów, że „przez matki głównie polskość się na kresach krzewi i utrzymuje", nie brakło w jej domu młodzieży ubogiej, zwłaszcza dziewcząt, którym zapewniała utrzymanie i należytą opiekę w wychowaniu i dalszych kolejach życia. Okoliczna ludność darzy ją szacunkiem i zaufaniem, gdyż ma w niej swą przyjaciółkę, godną spuścizny rodu Reytanów.

Bierzące wydarzenia polityczne mimowolnie kierują naszą myśl ku przypomnieniu symbolicznej postaci T. Reytana, który wbrew „zdrowemu rozsądkowi" zaszczepił ideę niepodległości. Dumnej tej postaci, którą potomność zaliczyła w poczet bohaterów narodowych, społeczeństwo woj. nowogródzkiego postanowiło usypać kopiec. Obecny czas najbardziej sprzyja zrealizowaniu tego planu, choć nie słyszy się, aby w tym kierunku coś rzeczywiście robiono.

Nie będzie anachronizmem w sytuacji obecnej, jeśli przytoczę słowa generała pruskiego wypowiedziane wobec Tadeusza Reytana: „Gratulor tibi generose vir, optime rem tuam egisti" — „Wielbię cię, szlachetny mężu, dzielnie rzecz twoją popierasz")). Podobnego uznania nie mogą nam odmówić nawet dzisiejsi potomkowie Prusaków. *Witold Sosnowski.*

Zmiana na stanowisku wojewody w-i-ńskiego

Wojew. Maruszewski

We wczorajszym „Kurjerze Porannym“ p. Kazimierz Żakowski zamieścił artykuł, w którym charakteryzuj wojew. Maruszewskiego jako b. gospodarza województwa poznańskiego. Z art. tego przytaczamy najciekawszy dla obywateli ziemi wileńskiej wyjątek:

„Jako rys charakterystyczny całej działalności wojewody Maruszewskiego było utrzymanie jak najściślejszego kontaktu ze społeczeństwem i przerzucanie całości prac w danym zakresie na czynnik obywatelski. Wojewoda występował przy tym raczej jako inicjator, raczej jako troskliwy opiekun poczynań, uważając, że praca nad podniesieniem kultury i gospodarstwa Wielkopolski winna być prowadzona nie przez czynnik administracyjny, lecz obywatelski. W odniesieniu do spraw gospodarczych płk. Maruszewski odgrywał rolę raczej inspiratora, raczej czynnika wysuwającego pod adresem społeczeństwa pewne sugestie, unikając przy tym rządzenia w ścisłym tego słowa znaczeniu, w formie nakazów.

Jak się wyżej rzekło, płk. Maruszewski był najlepszym orędownikiem potrzeb Wielkopolski wobec czynników rządowych, zważał jednakże, by interes dzielnicy pokrywał się jak najściślej z interesami ogólnopaństwowymi. Szukał przy tym pozycji, jaką winna zająć Wielkopolska w programie gospodarczym Polski w związku z akcją uprzemysławiania kraju. Stanowisko swoje w tej sprawie sprecyzował na jednym z zebrań Wielkopolskiej Rady Gospodarczej w obecności wicepremiera Kwiatkowskiego w sposób następujący:

„...Konieczne jest rozbudowanie Polski B i Polski C. Potrzeba jednak na to środków. Skąd je wziąć? Przecież nie może ich dostarczyć tylko rząd w swoim zakresie. Musi tu przyjść z pomocą całe społeczeństwo i wszystkie części kraju. Które części kraju są do tego najbardziej powołane? Przede wszystkim te, na których terenie odbywają się najsilniejsze obroty gospodarcze. Nie ulega więc wątpliwości, że Wielkopolska winna pośpieszyć z dostarczeniem środków na podniesienie gospodarcze Polski B i Polski C. Trzeba jednak stworzyć dla jej gospodarstwa takie warunki, które umożliwiłyby wzięcie czynnego udziału w realizacji wielkiego planu rządowego w zakresie urbanizacji Polski. Ażeby Wielkopolska mogła inwestować swoje kapitały w przemyśle, lokalizującym się w Okręgu Sandomierskim, ażeby mogła czynnie współdziałać nad podniesieniem poziomu ekonomicznego naszych ziem wschodnich, musi znaleźć się w warunkach, w których będzie mogła wygospodarować nadwyżki kapitałowe. Dopiero wówczas tę nadwyżkę kapitałową będzie mogła inwestować w innych częściach kraju. Miasta nasze winny stać na takim poziomie by móc przejmować nadwyżki ludności wsi, rozwiązując zagadnienie bezrobocia rolnego i stwarzając silny stan średni. Dlatego też należy miasta prowincjonalne otoczyć opieką i organicznie rozwijać.

W tych słowach zamknął wojewoda Maruszewski swój program działania na odcinku spraw gospodarczych Wielkopolski i konsekwentnie go realizował.

Społeczeństwo tutejsze w zupełności ocenia rolę opuszczającego Poznań dotychczasowego włodarza województwa, jaką spełniał przyczyniając się poważnie do odzyskania przez Wielkopolskę jej dawnego znaczenia ekonomicznego w całości życia gospodarczego Polski. Toteż żegna pułkownika Maruszewskiego ze szczerym żalem jako wojewodę, który dobrze zasłużył się Wielkopolsce“.

Wojew. Maruszewski objął urzędowanie

24 bm. pp. wojewodowie wileński — Artur Maruszewski i poznański — Ludwik Bociański w godzinach rannych, po krótkich modłach w Ostrej Bramie, udali się na Rossę, gdzie złożyli hołd u stóp Mauzoleum wraz z wiązankami kwiecia. Wiązanki kwiatów pp. wojewodowie złożyli również w Bazylice Wileńskiej na grobie Biskupa Bandurskiego.

W godzinach południowych odbyło się w Urzędzie Wojewódzkim przekazanie agend urzędowych przez p. wojewodę Ludwika Bociańskiego nowomianowanemu wojewodzie wileńskiemu p. Arturowi Maruszewskiemu.

W tymże dniu zostali przedstawieni p. wojewodzie Maruszewskiemu naczelnicy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego i starostowie, z którymi p. wojewoda Maruszewski odbył konferencję zapoznawczą, udzielając swych dyrektyw i wydając potrzebne zarządzenia.

Pożegnalne wizyty wojew. Bociańskiego

Wczoraj p. wojewoda poznański Ludwik Bociański przed wyjazdem z Wilna złożył szereg pożegnalnych wizyt m. in. prezydentowi miasta p. d-rowi Maleszewskiemu.

Domowa gospodarka zapasowa

W angielskiej Izbie Gmin wpłynęła niedawno na forum debata o gromadzeniu zapasów żywnościowych przez domy prywatne.

W rezultacie obrad ustalono, że ze względu na zapewnienie aprowizacji **w czasie wojny pożądane jest**, aby każde, nawet najskromniejsze gospodarstwo rodzinne, ustaliło swe **2 tygodniowe zapotrzebowanie** i zaopatrzyło się w odpowiednie artykuły codziennej potrzeby. Ukazało się nawet specjalne rozporządzenie dla hurtowni i sklepów, żeby miały do dyspozycji większą ilość towarów trwałych.

U nas sprawa zapasów spiżarnianych **jest zawsze aktualna**. Wiele gospodyń dawnego typu słynie ze swej zaradności i zapobiegliwości i szczyci się pełną śpiżarnią.

Panie młodsze przeważnie ten tradycyjny zwyczaj zarzuciły z powodu zmienionych warunków bytowania, szczupłości mieszkań, niewykwalifikowanej służby domowej, braku czasu, a trochę—z zamiłowania do wygody i uproszczonych form życia.

Co roku jednak wraz z pierwszym podmuchem wiosny problem ten wypływa i fachowe pisma kobiece oraz dodatki w dziennikach dla pań nawołując do zaopatrzenia spiżarni podają praktyczne, wypróbowane przepisy.

Warto więc i w tym roku pomyśleć **o sezonowym stworzeniu zapasów w śpiżarni.**

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę na znakomite nasze krajowe **konserwy mięsne**, które w dobrze prowadzonym domu powinny na nieprzewidziane okoliczności zawsze być pod ręką.

Z powodzeniem można również **konserwować** w Weck'u mięso, pasztety, drób, zwierzynę.

Zaradna gospodyni kupuje również jaja, kiedy są tańsze, a więc właśnie teraz i konserwuje na okres, kiedy je zaliczamy do produktów luksusowych.

Dobrze przetopione masło, tłuszcz wysmażony z sadła domowym sposobem, zlane do naczyń kamiennych lub butelek z ciemnego szkła, mogą znakomite oddać usługi w okresie, kiedy ceny na te artykuły wzrastają.

Mały zapas słoniny wędzonej i boczku, tak wybitnie podnoszących smak i wartość wielu potraw, trochę trwałych wędlin wyratuje nas z niejednej opresji.

Chwalebny jest również zwyczaj gospodyń, które nie kupują mąki, kaszy, cukru na deka, ale zawsze mają w domu **większą ilość**. Nie zapominają również o upieczeniu sucharków, niezmiernie pożądanych w normalnej i dietetycznej kuchni.

Nie lekceważmy również łatwo konserwujących się a bardzo bogatych w białko produktów jak: **fasola, groch, suszone grzyby**, które uzupełnione małym dodatkiem **białka pełnowartościowego stanowią znakomite dania obiadowe**. Soja w zupełności zastępuje mięso, a orzechy dodane do sałatek jarzynowych znacznie ich wartość spożywczą podnoszą.

Mając w domu pewien zapas soli i przypraw nie będziemy nigdy w kłopocie, że nam czegośkolwiek zabraknie do wykończenia smacznego obiadu.

Przy tworzeniu zapasów prowiantowych należy też nie zapomnieć o przetworach owocowych, tymbardziej, że zanosi się na rok obfity w owoce.

Należy sobie również uprzytomnić, że nieprzebranym i zupełnie niewykorzystanym **źródłem witamin** i soli mineralnych są nasze łąki, rowy i lasy i postarać się o smaczne i zdrowe herbatki oraz aromatyczne zioła zastępujące zamorskie przyprawy.

Niezbędnym wreszcie uzupełnieniem dobrze zaopatrzonej spiżarni jest pewien zapas środków czyszczących a przede wszystkiem mydła, bo wiadomo, że mydło dobrze wysuszone jest dużo ekonomiczniejsze w użyciu.

Kompletując jednak swe zapotrzebowanie musimy sobie uprzytomnić, czy mamy odpowiednie **miejsce do przechowania** towaru a więc **suchą, przewiewną, chłodną śpiżarnię, lub szafkę na ten cel przeznaczoną, najlepiej z wentylacją.**

Trzeba posiadać również pewne wiadomości z zakresu magazynowania towarów i zdawać sobie sprawę, jakich warunków przechowywania poszczególne produkty wymagają.

Zasadą być winno, że towary się wymienia, to znaczy, zapas dawniejszy używa się na codzienne potrzeby domowe i w miarę ubytku się go uzupełnia.

Ważne jest, aby podchodzić do tego zagadnienia od strony społecznej, nie kierować się zachłannością, nie kupować wszystkiego co pod rękę podpadnie, co może wywołać zamieszanie i popłoch na rynku, ale prowiantować się z rozwagą i z góry powziętym planem.

Zapas konserw owocowych i jarzynowych robi się z reguły latem na cały rok.

Świeże jarzyny kupuje się jesienią na zimę i przednówek. Co do towarów innych zaleca się zrobić zapas na przeciąg 2 — 4 tygodni.

Zagadnieniem odrębnym jest ochrona **środków żywnościowych przed gazami bojowymi.**

Idealnym wprost sprzętem ochronnym dla większości artykułów żywnościowych są **szklane butelki** i słoje z dobrze dopasowanymi korkami, lub pokrywkami.

Puszki metalowe, uszczelnione skrzynki drewniane, woreczki celofanowe oddają również cenne usługi w zasięgu gazów bojowych. Trzeba jednak pamiętać, że chlor działa na metal, a iperyt wsiąka w drzewo na 15 cm. głęboko.

Większe ilości żywności a więc kartofle czy jarzyny w piwnicy nakrywa się na 15 cm. grubo siahem czy słomą i przykrywa materiałem impregnowanym a więc brezentem, plandeką lub papą. Brzegi przysypuje się ziemią.

Mały zapas niewoniejących produktów żywnościowych oraz niezbędne naczynia kuchenne i stołowe zaleca się przechowywać w pomieszczeniu uszczelnionym.

Jak powstają kamienie żółciowe

Gdy żółć zostaje wydalana z wątroby leniwie, w pęcherzyku żółciowym zbierają się zbyt wielkie jej zapasy, żółć ulega gęstnieniu gdyż zawarta w niej woda wsysa się w ścianki pęcherzyka i wskutek tego zastoju żółci tworzą się w niej osady. Osady te zbijają się w grudki, tak zwany „piasek żółciowy“. Na grudkach osiadają sole, wchodzące normalnie w skład żółci, na nich powstają nowe osady. Grudki wskutek tego stale się powiększają i w ten sposób powstają z nich kamienie żółciowe. Obecność ich w ustroju powoduje wiele dolegliwości, jak na przykład: ból w bokach i w dołku podsercowym, (gdzie schodzą się żebra) pobolewanie w wątrobie, skłonność do obstrukcji, język obłożony, gorycz i niesmak w ustach, odbijanie gazami, wzdęcie i burczenie w kiszkach, uryna ciemna i mętna, swędzenie skóry, plamy żółtawe na skórze, bóle i zawroty głowy, podenerwowanie itp.

Zaniedbanie kamicy żółciowej jest bardzo niebezpieczne i groźne dla zdrowia człowieka. Kamienie żółciowe, przebywając przez dłuższy czas w pęcherzyku, drażnią bez przerwy ścianki, wywołują zapalenia pęcherzyka, a czasem mogą prowadzić do owrzodzenia, ropienia i różnych komplikacji.

Osoby chore na kamicę żółciową nie powinny w żadnym wypadku zaniedbywać leczenia się, które polega na usuwaniu złogów żółciowych i zapobieganiu ich powstawania.

Wychodząc z zasady, że lepiej jest zapobiegać wszelkim chorobom niż leczyć się z nich, osoby mające skłonności do cierpień wątroby, powinny zwracać uwagę na działalność tego tak ważnego gruczołu i nie dopuszczać do zastoju żółci w wątrobie.

W jaki sposób to można osiągnąć wyjaśniają szczegółowo broszury, które wysyła bezpłatnie Lab. Fizjol. Chemiczne „Cholekinaza“ H. Niemojewskiego, Warszawa, Nowy Świat 5. Tel. 9.74-96 lub otrzymać je można w każdej aptece lub drogerii.

Jutro posiedzenie Głównej Komisji Wyborczej

Posiedzenie Głównej Komisji wyznaczone zostało na dzień 26 bm. na godz. 18 w lokalu Zarządu Miejskiego. Na posiedzeniu tym ustalone będą ostateczne oficjalne wyniki niedzielnego głosowania oraz nazwiska kandydatów, którzy uzyskali mandaty radnych, dokładna ilość oddanych głosów na poszczególne listy itp.

Oficjalne ogłoszenie wyniku wyborów nastąpi 31 bm. Licząc od tego dnia w ciągu dni 7 można będzie składać ewentualne protesty wyborcze. O ile żaden protest w tym terminie nie wpłynie, niedzielne wybory do Rady Miejskiej upawomocnią się automatycznie.

Czy Blok Kat.-Narod. obsadzi stanowisko vice-prezydenta Wilna?

W związku z uzyskaniem przez Blok Katolicko - Narodowy 26 mandatów krążą pogłoski, że Klub ten zażąda dla swego przedstawiciela stanowiska wiceprezydenta miasta.

Jak wiadomo w myśl ustawy samorządowej Wilnu przysługuje prawo posiadania trzech wiceprezydentów. Po zgonie śp. Adama Piłsudskiego Rada Miejska postanowiła ze względów oszczędnościowych, ograniczyć się do dwóch wiceprezydentów. Jest b. prawdopodobne, że obecnie ze względu na zmienione warunki nastąpi wybór trzeciego wiceprezydenta.

Jako kandydata na to stanowisko wymienia się obecnego ławnika dra Zygmunta Fedorowicza.

Jeżeli chodzi o przydział ławników poszczególnych ugrupowań to, jak wynika z układu sił w nowej Radzie Miejskiej, Chrześcijański Blok Gosp. Odrodzenia Wilna posiadać będzie 2, Blok Katolicko - Narodowy — 3, Socjaliści i Demokraci — 1 oraz Żydzi 2 ławników.

Wybór ławników nastąpi na pierwszym posiedzeniu Rady Miejskiej, które odbędzie się prawdopodobnie we wrześniu rb.

140 wagonów lnu zakupiła „Wilenka“ w dziśnieńskim

Rolnicze zakłady przemysłowo-lniarskie „Wilenka“ w Nowej Wilejce na punkcie skupu w Szarkowszczyźnie przy współudziale spółdzielni rolniczo - handlowej „Rolnik“ w Głębokiem, która prowadzi skup lnu w Dziśnie, w sezonie 1938-39 r. zakupiły na terenie pow. dziśnieńskiego około 140 wagonów lnu międlonego dla dalszej przeróbki w zakładach „Wilenka“. Po przeróbce len jest dostarczany na rynki krajowe i w dużej ilości na rynki zagraniczne. W sezonie skupu len międlony płacony był w granicach od 50 do 75 gr za 1 kg. Obecnie podaż lnu jest mała i ceny utrzymują się w granicach do 80 gr za 1 kg.

Budowa kabla elektrycznego z Wilna do Turniszek

Magistrat na ostatnim swym posiedzeniu rozpatrywał sprawę zaciągnięcia przez miasto bezprocentowej pożyczki w wysokości 50.000 zł., udzielonej przez kierownictwo budowy hydroelektrowni w Turniszkach, na budowę kabla elektrycznego z Wilna do Turniszek. Przy pomocy tego kabla Turniszki będą teraz brały elektryczność z Wilna, a po wybudowaniu hydroelektrowni przy pomocy tego kabla będzie przekazywany prąd do Wilna.

Brawo — Urząd pocztowy, Wilno 2

Sumienna obsługa — rekordowy wynik

„Express Poranny“ podaje następującą wiadomość, którą z przyjemnością przedrukowujemy.

Zdarza się czasem iż ktoś przez roztargnienie, pisząc kartę pocztową, zapomni podać adres. Mogłyby o takich dziwolągach naszej nieuwagi coś niecoś powiedzieć kroniki urzędów pocztowych. Roztargnienie jednak można czasem uwzględnić i usprawiedliwić, zwłaszcza zaś, jeśli jest ona udziałem człowieka, będącego nazajutrz po ciężkiej operacji.

Taki właśnie fakt, zdarzył się w Wilnie. W urzędzie pocztowym Nr 2 znalazła się karta pocztowa, pisana ołówkiem, chromającym, niewyraźnym pismem.

Adresu nie było.

Zróbmy teraz przeskok o 24 godziny, tj. do chwili, kiedy owa karta znalazła się w miejscu przeznaczenia, tj. w Warszawie w rękach jednego z naszych Czytelników, który z nieukrywanym entuzjazmem opisuje nam ów fakt, przesyłając jednocześnie „corpus delicti“.

Nieszczęsna karta pocztowa doszła do rąk tego dla kogo była przeznaczona bo... miała pięknie wykaligrafowany adres. Kto uzupełnił tą zasadniczą lukę? Pracownik urzędu pocztowego Wilno 2. W jaki sposób?

Był sumiennym, dobrze pojmującym swe obowiązki urzędnikiem poczty. Więc odcyfrował niewyraźnie napisaną treść pocztówki. Zorientował się, że słowa pisane przez kogoś, kto jest zaledwie 24 godziny po ciężkiej operacji i komu bardzo zależy na przesłaniu tej wiadomości. Telefonicznie porozumiał się z kliniką chirurgiczną. Odszukał pacjenta(tkę). Zakomunikował, iż brak jest na wysłanej kartce adresu. Dowiedział się go i własnoręcznie uzupełnił tę kartę. Karta doszła w normalnym terminie.

Rzecz może błaha na pozór i wydawałoby się, iż tak być powinno. Zapewne. Nie mniej jednak na specjalną prośbę naszego Czytelnika podkreślamy sumienną obsługę urzędnika urzędu pocztowego Wilno 2 — p. *Chaleckiego*. Ze swej zaś strony wołamy — brawo!

Skandale kolejowe

Lustro stłuczone zł 15, brak mydelniczki zł 12, wieszak niklowany odkręcony zł 3 — razem zł 30.

Przygnębiony konduktor pociągu podmiejskiego z rezygnacją wysłuchuje „rachunku“ wystawionego mu przez rewidenta. Suma złotych trzydziestu zostanie potrącona konduktorowi z poborów.

To nie rzadki wypadek. Wśród publiczności kolejowej niejeden z uporem, godnym lepszej sprawy, niszczy i dewastuje urządzenia kolejowe Czasami jest to wyczyn zwykłego opryszka, który korzystając z samotności w „tualecie“ odkręca cokolwiek, aby sprzedać na szmelc za parę groszy. Ale spotykamy również objawy niezrozumiałego wandalizmu, jak np. napisy i rysunki pierścionkiem na lustrze w tualecie wagonu.

Jest to dowód niskiego poziomu uświadomienia obywatelskiego, KTÓREGO OFIARĄ OSTATECZNIE PADA NIEZBYT ŚWIETNIE UPOSAŻONY PRACOWNIK KOLEJOWY, KTÓRY MUSI Z WŁASNEJ SZCZUPŁEJ SAKIEWKI POKRYWAĆ SZKODY WYRZĄDZANE PRZEZ ZŁĄ WOLĘ LUB BEZMYŚLNOŚĆ.

Najbardziej jednak rozgorycza obsługę pociągów obojętność, z jaką „przyzwoita“ część pasażerów odnosi się do wandalów kolejowych. Zamiast odruchów oburzenia i pomocy, którą każdy uczciwy człowiek powinien okazać służbie kolejowej na widok jawnego niszczenia lub rabowania własności publicznej, spotykamy chłodną obojętność, z jaką obserwuje publiczność walkę konduktora ze szkodnikami

Obława na złodziei

Policja śledcza przeprowadziła wczoraj obławę na złodziei. W czasie obławy zatrzymano kilku podejrzanych osobników, których osadzono w areszcie centralnym. Zatrzymano również kilku złodziei kieszonkowych, poszukiwanych już od dawna przez policję śledczą.

Ponura zbrodnia przed Sądem wileńskim

Przed Sądem Apelacyjnym w Wilnie toczyła się ponura sprawa. Na ławie oskarżonych zasiedli mieszkańcy wsi Kamionka, pow. kobryńskiego, Daniel Jue oraz Barbara Mironiukówna, oskarżeni o dzieciobójstwo.

25 letni Daniel Juc, uchodzący za najbogatszego wieśniaka w całej okolicy chodził w konkury do Anny Maksymanikówny, obiecując jej ożenek.

Kiedy Maksymanikówna zaszła w ciążę Juc zażądał od niej, by poddała się nielegalnemu zabiegowi. Maksymanikówna nie zgodziła się. Nie pomogły pogróżki i perswazje. Urodziła chłopca.

Juc nie dał jednak za wygraną i uknuł zbrodniczy plan. Nawiązał bliższy stosunek z biedną krewną matki jego dziecka, Barbarą Mironiukówną, obiecując jej ożenek, pod tym jednak warunkiem, że „sprzątnie" nieślubne dziecko.

Mironiukówna nie mogła przeciwstawić się pokusie. Uległa namowom. Pewnego razu, korzystając z nieobecności matki, dała dziecku dwie łyżeczki trucizny. Matka, po powrocie do domu, znalazłszy martwe dziecko, podniosła alarm. Policja niezwłocznie wszczęła dochodzenie. Aresztowano Mironiukównę, która przyznała się do wszystkiego. Sąd pierwszej instancji skazał na 5 lat więzienia każdego. Sąd Apelacyjny wczoraj wyrok pierwszej instancji zatwierdził. (c).

Autobus najechał na furmankę

We wsi Daukszyszki, gm. solskiej, pow. oszmiańskiego znaleziono zwłoki 80-letniej staruszki Bogumiły Jerominowej, mieszkanki wsi Kołojcie, gm solskiej, która 8 bm. wyszła z domu w niewiadomym kierunku.

* * *

W sadzawce w pobliżu stacji kolejowej Gudogaje znaleziono zwłoki 70-letniej żebraczki, umysłowo chorej, Anieli Andruszkiewiczowej, mieszkanki wsi Truchaniszki, gm. polańskiej. Okoliczności utonięcia są narazie nieustalone.

* * *

W Dziewieniszkach, pow. oszmiańskiego, autobus najechał na furmankę, zabijając na miejscu konia. Winę tego wypadku ponosi woźnica, który jechał nieprzepisowo.

Trygobowicza zwolniono z aresztu

Echa krwawego wypadku przy ul. Filareckiej

Donieśliśmy o krwawym wypadku przy ulicy Filareckiej, gdzie maturzysta Trygobowicz, w obronie własnej, ciężko postrzelił dwóch napastników, Sakowicza i Szulca. Szulc zmarł w parę godzin po wypadku w szpitalu dokąd został przewieziony. Trygobowicza aresztowano.

Przeprowadzone dochodzenie policyjne potwierdziło zeznania zatrzymanego, który twierdził, że zmuszony był do użycia broni, palnej, gdyż inaczej życie jego było narażone na wielkie niebezpieczeństwo.

Wczoraj Trygobowicza z polecenia sędziego śledczego zwolniono z aresztu.

Wczoraj w nocy jak nas informują zmarł w szpitalu św. Jakuba drugi postrzelony — Sakowicz. (C)

Do Muzeum Miejskiego płyną dary

Jak już kilkakrotnie donosiliśmy, zbiory Muzeum Miejskiego powiększają się stale. W ostatnim tygodniu Muzeum Miejskie otrzymało następujące dary: artysta-malarz prof. Jamontt podarował obraz olejny, przedstawiający widok kościoła Bernardyńskiego w Wilnie, p. Anna Przyłuska ofiarowała 33 książki, a p. M. Kuchra medal pamiątkowy z r. 1788. Poza tym zostały złożone do depozytu przez p. J. Kraussa dla portrety: Marcina Kraussa — prezydenta m. Wilna z lat 1822—1864 oraz jego syna lekarza Roberta. Ten ostatni portret jest dziełem drugiego syna Marcina Kraussa Aleksandra, znanego na terenie Wilna artysty i dekoratora teatralnego.

29 b. m. zamknięcie wystawy projektów pomnika Wielkiego Marszałka

Komitet Uczczenia Pamięci Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wilnie, podaje do wiadomości, że zamknięcie wystawy projektów pomnika Wielkiego Marszałka (przy ul. Legionowej 2, pawilon Targów Północnych) nastąpi w godzinach wieczornych dnia 29 bm.

Niewykorzystane źródło lecznicze

We wsi Jasieniec, gm. horodyskiej, pow. baranowickiego, znajdują się źródła siarczane o właściwościach leczniczych, w których cierpiąca ludność okoliczna zażywa kąpieli z dobrym wynikiem dla zdrowia.

Nowe roboty inwestycyjne

PRZEBUDOWA HALI MIEJSKIEJ I REGULACJA PLACU.

Na ostatnim posiedzeniu Magistratu uchwalono szereg wniosków inwestycyjnych. Pierwszy z nich przeznacza 32.000 zł na regulację

PLACU RYNKOWEGO PRZY HALI MIEJSKIEJ,

gdzie niedawno jeszcze stały stragany. Obecnie plac ten wyłożony będzie kostką betonową.

Postanowiono również

PRZEBUDOWAĆ HALĘ MIEJSKĄ.

W roku bieżącym zostanie odnowiona tylko elewacja.

W celu zatrudnienia większej ilości bezrobotnych z dotacji przyznanej przez Fundusz Pracy otwarto kredyt w sumie 100.000 zł na roboty drogowe.

W związku z tym rozpoczęto już prace na drodze wojewódzkiej w kierunku Krowiwnicy na trakcie Rudomińskim,

GDZIE ZATRUDNIONO 160 OSÓB

oraz zwiększono o 100 osób ilość robotników, zatrudnionych przy regulacji ulic Legionowej i Tyzenhauzowskiej oraz brzegów Wilii. Razem jest teraz zatrudnionych przy tego rodzaju robotach na terenie m. Wilna 625 bezrobotnych

Magistrat uczci pamięć Adama Piłsudskiego

Magistrat uchwalił na rachunek miasta zbudować nadgrobek nad mogiłą śp. Adama Piłsudskiego, długoletniego pracownika samorządu wileńskiego, ostatnio wiceprezydenta miasta.

Wystawa artystów wileńskich

Wystawa prac zespołu artystów wileńskich otwarta jest codziennie od godz. 10—13 i od 15—19 w lokalu Towarzystwa Szerzenia Kultury Sztuk Plastycznych, ul. Orzeszkowej 11 b.

W wystawie udział biorą: G. Achrem-Achremowicz, R. Jakimowicz, L. Kiukowski, J. Marcinkowski, J. Oświecimska-Gołubiewa, I. Pikiel, Z. Pruszyńska, P. Siergiejewicz, E. Skwarczewska, M. Suchocka, Eydrygiewiczowa, B. Umiastowska, Z. Wendorf-Serafinowiczowa, P. Żyngiel.

Litewskie T-wo Sztuki na FON

Litewskie T-wo Sztuki i Literatury w Wilnie zorganizowało na terenie powiatu wileńsko-trockiego cztery przedstawienia — 2 w Olkienikach i 2 na terenie gminy gierwiaćkiej. Całkowity dochód z przedstawień przeznaczony został na FON.

Nieszczęśliwy wypadek w fabryce „Elektrit"

Nieszczęśliwy wypadek wydarzył się wczoraj w fabryce „Elektrit" gdzie maszyna obcięła jednemu robotnikowi trzy palce. Pogotowie przewiozło poszkodowanego do szpitala (C.)

Tabela loterii

14 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterii Państw.

I I II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10.000 zł. padła na nr. 73653

25.000 zł.: 112001

10.000 zł.: 130300

5.000 zł.: 1204 7460 119119 130512

2.500 zł.: 19117 22652 34549 39020 75902 92404 94834 96205 104562 108216 122782 135368 138662 140849 161585

2.000 zł.: 11127 24281 24688 29870 46930 49162 54394 58030 70744 78190 83854 132521 138074 158957

1.000 zł.: 3469 5223 6004 12501 16536 23014 23061 23644 36219 37309 38599 43550 48296 59946 74866 77506 109015 120491 120548 125530 126209 126722 131839 137119 138781 144023 144752 149946 151561 152786 160167 160763

WYGRANE PO 250 ZŁ.

25 385 869 922 43 51 1144 202 87 648 717 40 53 845 2064 293 94 521 639 859 3053 92 195 48 88 261 496 97 675 59 835 52 4096 97 134 44 71 96 407 53 45 74 556 642 54 60 727 37 44 55 57 973 5115 273 77 92 359 602 717 92 824 57 75 6105 28 458 424 736 71 975 82 7072 115 52 337 505 80 741 775 8000 455 69 94 641 734 67 9087 167 75 539 64 712 21 38 841 10054 78 69 118 42 23 69 303 59 537 605 69 749 11338 72 12092 282 444 521 928 62 13127 206 370 59 93 430 51 92 536 94 649 768 860 14148 377 423 505 675 15059 410 420 770 863 16046 420 67 94 686 714 19 63 905 97 17179 304 542 752 811 21 39 907 18059 77 140 202 416 753 793 850 957 62 19168 356 76 443 940 20059 141 48 258 353 96 501 761 708 992 95 21024 118 244 861 402 22 77 619 8066 922 22040 86 191 215 85 331 432 597 812 59 23123 808 747 61 841 57 84 939 24041 123 402 66 619 792 929 69 25027 93 60 131 250 361 85 98 410 35 65 607 6 19 72 713 50 62 65 847 95 26037 150 92 326 41 417 616 795 990 27234 41 386 771 719 988 28060 165 193 769 892 93 852 29049 79 145 213 30 508 37 731 50 808 65 81 964 30481 31020 52 65 157 237 385 532 628 848 905 59 32309 67 569 665 854 74 994 33093 116 221 70 670 91 722 863 943 34084 95 189 269 511 16 53 79 90 727 996.

35042 147 310 12 469 517 57 36006 398 455 91 532 84 736 93 870 937 37078 97 123 276 87 334 401 38945 38226 471 586 676 84 748 58 892 39203 465 703 800 70 995

40098 396 818 41033 125 39 355 87 471 674 42010 267 94 386 709 936 88 90 43183 212 451 65 960 44041 77 142 55 92 294 354 430 91 96 581 741 89 879 906 45217 19 333 46 497 501 715 817 965 46483 521 60 770 47113 20 226 [illegible] 480 753 842 920 48025 210 30 396 512 871 49014 37 164 446 72 528 906 13

50302 598 636 871 951 51101 70 222 40 76 451 833 41 52009 69 98 235 52 85 421 517 641 51 735 52 899 952 53336 69 439 62 711 40 61 816 54083 139 219 26 562 634 969 55073 207 78 420 63 79 583 602 66 56074 105 70 339 529 63 652 707 45 77 824 973 57145 429 91 698 789 811 41 58046 162 430 628 59402 45 512 675 767 74 914 92

60017 39 69 133 46 84 271 85 631 61224 22 469 524 806 70 62071 709 944 63017 399 628 59 834 977 64066 74 111 25 57 218 471 94 934 56 65003 26 119 47 245 55 424 652 773 814 963 66000 150 399 614 28 67079 111 251 54 82 85 555 997 68261 364 446 527 755 64 902 58 69062 145 70 231 528 641 83 830 973 80 99

7000 140 364 405 542 718 48 66 820 900 9 46 71054 164 487 610 764 76 853 974 72130 254 300 70 551 627 886 960 73061 113 229 598 941 74022 170 248 95 362 422 571 607 755 75090 2 203 68 313 408 31 663 76001 167 96 228 465 70 81 690 735 831 79 986 77098 332 8 538 53 644 880 970 99 78103 55 83 362 438 686 816 79013 342 574 98 739 832 979 89

80082 210 18 319 461 760 877 81030 172 305 7 460 569 88 636 789 897 82078 9 212 18 19 397 422 75 527 704 78 833 98 83014 77 169 84060 2 97 122 66 307 403 565 753 80 96 908 61 69 85074 128 61 449 507 71 77 802 954 86133 83 204 97 322 63 456 520 755 62 87055 74 157 214 720 72 416 73 532 61 638 88210 333 421 7 582 637 962 89334

90003 50 180 380 81 916 91175 297 329 39 75 838 944 76 92184 237 308 20 82 410 21 85 533 705 31 835 93075 214 23 388 509 790 891 928 94050 496 56 0671 917 95391 436 521 641 713 971 96015 276 341 503 89 98 778 851 954 97033 47 142 218 308 467 682 823 50 938 98105 268 309 463 578 739 873 949 99162 78 202 460 632 900

100080 4 150 308 435 583 97 653 8 770 952 101112 60 268 42 600 728 831 914 46 102085 103 252 303 58 635 799 835 941 71

103156 380 86 482 560 68 814 27 955 104101 233 417 63 92 511 32 56 84 743 806 954 87 105167 357 84 824 964 87 106034 145 357 84 824 954 87 106034 145 407 20 107018 44 207 641 704 79 94 108204 29 152 342 55 77 769 95 860 964 109178 211 45 99 399 550 814 110039 90 13 1236 400 31 546 52 652 931 111233 69 424 506 614 746 70 94 112243 51 583 113009 314 28 616 63 74 874 78 114042 396 452 96 639 65 852 90 115010 365 70 687 760 116098 104 58 257 65 324 29 444 437 117016 73 91 626 764 118095 527 38 690 94 96 850 927 119146 204 47 650 65 729 856 35 973 120011 60 148 292 345 80 406 735 75 873 964 78 121039 74 181 229 457 504 74 696 708 828 122134 59 283 359 623 807 971 93 123041 55 148 405 709 78 816 21 936 124036 53 314 86 799 866 907 125027 56 260 328 97 686 757 78 813 29 37 95 902 67 75 126034 277 381 84 524 60 90 932 127109 220 326 566 611 741 82 94 846 53 944 128061 205 513 32 651 92 129068 120 286 376 405 521 656 130037 117 73 367 424 510 622 804 951 58 131086 201 307 450 607 721 52 979 132039 433 518 738 803 133127 321 68 599 754 896 971 134034 50 297 871 521 666 765 968

135461 82 682 732 45 805 99 936 136092 294 420 534 98 613 770 842 964 58 137128 273 433 506 32 704 932 44 138007 21 69 91 214 54 85 611 56 774 824 97 907 139118 246 77 336 414 596 642 821 91 936 140346 52 78 492 564 809 923 141125 476 715 806 77 919 46 142019 210 394 493 769 82 817 27 143003 92 108 17 27 32 303 70 465 871 929 83 144046 181 298 314 409 20 37 92 508 36 65 615 776 145132 95 321 80 425 503 28 909 146030 44 211 46 326 65 89 507 629 756 951 147009 218 37 88 99 496 509 12 99 656 764 916 148163 74 261 586 820 946 55 66 84 149194 76 260 404 36 57 82 681 727 925 45 150051 62 113 89 211 438 575 98 642 151029 304 468 806 54 985 89 152046 173 205 86 317 495 645 723 25 94 975 153093 157 64 247 476 684 802 901 154202 303 4 42 552 641 66 709 99 843 48 81 155057 66 70 344 52 424 751 63 840 156026 156 239 424 51 46 59 687 912 38 157471 543 85 694 735 59 81 83 918 158137 206 428 32 561 674 797 834 43 980 88 159046 89 308 50 664 736 876 16002 74 393 617 28 40 818 24 161052 167 250 313 416 577 636 746 51 890 162138 71 207 437 98 963 163000 68 197 248 30 418 568 773 946 164082 158 379 423 70 500 624 793

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20000 zł. padła na Nr. — 63496

50000 zł. — 34575 132610

15000 zł. — 37023

10000 zł. 189 358 103850

5000 zł. 12895 26481 152047 72366 71005 112637 109720 8142 122958 142524

2500 zł. — 25597 25858 45613 55063 57844 68608 76639 88921 106746 127559 138817 144076 146865

2000 zł. — 136 17270 39990 44299 46562 58618 58714 75720 86441 90659 90703 101857 119433 137786 144722 148701 153051 163485

Po 1000 złotych:

2235 4059 5412 15039 20578 41163 42505 46191 54246 59912 64117 69243 77753 83444 85784 87156 87964 93763 95122 96188 96279 96570 101862 104791 111564 123640 127582 127648 136026 149732 149226 159656 160959 161315

WYGRANE PO 250 ZŁ.

152 277 518 93 94 1073 151 60 88 324 36 549 907 68 2080 496 988 3745 74 79 869 959 63 4231 60 359 81 513 711 807 6123 306 720 35 6020 69 372 83 942 7114 29 47 469 97 519 757 8036 112 53 265 398 425 756 816 9110 443 561 10513 734 76 90 870 11401 653 778 845 12012 126 497 519 44 650 826 65 13101 18 300 3 14042 124 213 94 346 861 980 15294 300 91 400 20 542 999 16005 59 190 283 570 91 751 17087 132 223 53 396 785 18285 813 64 19071 205 381 420 88 514 20000 196 419 608 18 743 68 868 21871 22189 247 607 940 58 68 23464 90 658 780 24221 309 745 25298 357 654 882 963 26113 588 697 719 27116 50 49 282 28037 71 452 756 29236 436 64 604 702 69 30105 9 410 601 16 38 744 899 904 35 31140 48 447 646 864 32143 471 713 14 992 33384 492 95 690 839 951 34069 354 93 585 818 56 35155 230 341 77 401 665 818 36122 519 648 69 95 768 37281 508 745 89 38232 87 92 308 487 700 71 998 39125 40046 96 462 547 914 41657 730 42 828 93 42046 484 525 873 989 43013 70 371 472 590 44274 340 585 640 721 802 4 45275 461 581 825 98 46391 552 734 914 56 47376 726 903 51 81 48120 695 720 835 49024 489 728 814 929

50195 363 418 76 504 710 22 844 65 51282 703 936 90 52208 356 955 78 53152 54 775 54082 333 81 536 88 741 818 79 917 70 55087 333 438 652 90 56569 789 92 869 57003 99 321 556 85 681 825 58253 421 700 59379 96 433 882 60089 519 63 733 61187 225 447 89 515 52991 63015 86 127 363 94 321 946 64617 65575 657 66270 459 99 555 750 899 907 40 96 67124 357 584 925 68379 414 595 779 69232 733 34 72 829 84 963 7004 16 917 71047 296 586 72458 722 836 977 73214 684 860 99 74169 206 19 657 769 826 915 99 75062 655 719 951 76323 72 626 791 850 925 77339 516 623 31 922 23 78014 53 530 868 79165 378 429 52 533 70 744 899 908 80290 383 499 626 767 837 81012 142 353 760 807 82224 317 445 719 905 83026 175 322 37 405 84409 29 85083 201 538 685 90 750 86102 550 87037 106 24 28 49 229 96 799 844 917 28 88082 95 556 602 758 66 904 89133 768 892 90302 513 25 759 88 974 91122 303 427 537 62 92007 160 88 573 915 79 93054 94 289 332 415 94075 208 80 558 688 97 940 84 95093 159 679 96068 82 318 428 641 97101 608 58 766 99055 391 528 843

100056 226 53 648 101367 745 61 907 102036 155 200 65 82 343 66 81 103026 31 228 589 779 858 927 104124 389 594 608 105430 531 845 106298 413 776 107361 419 700 70 827 56 924 108361 64 591 615 901 40 109123 71 448 65 973 110227 553 624 111193 330 478 80 696 951 57 112316 506 113048 417 87 506 114439 793 891 115476 621 43 988 116062 412 558 962 117502 69 792 873 118147 331 64 707 9 861 119017 328 482 120685 733 804 121072 134 349 62 590 691 938 88 122113 251 711 816 123409 60 501 60 501 765 809 23 124203 329 39 710 125100 446 714 88 832 931 126358 69 579 811 127028 173 495 657 64 69 76 801 128000 213 308 35 654 75 803 26 129309 20 448 544 977 130091 309 79 481 518 549 945 135463 65 508 60 647 132008 450 57 503 68 795 133708 835 993 134008 528 50 731 872 135041 97 138 408 535 97 819 992 136406 12 963 137005 42 148 460 710 811 138064 178 288 432 637 44 139091 114 51 545 61 98 140045 220 577 682 141195 315 19 21 733 493 568 79 142041 153 239 74 531 675 724 829 143179 92 93 334 144021 145083 182 629 744 146452 147198 210 721 89 148417 607 50 754 82 149374 406 68 878 79 986 150070 156 808 986 151158 270 436 59 501 918 152257 531 603 88 931 154093 156 72 77 405 81 500 713 894 155047 740 802 72 934 156073 108 243 55 342 43 59 80 427 96 532 765 949 157099 136 489 90 677 825 158033 81 155 77 200 81 387 417 86 549 853 904 159167 220 392 847 90 93 160116 41 55 767 852 86 941 161150 272 514 642 809 16220 499 742 163313 430 548 164051 238 485 611 81 876

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 250 ZŁ.

76 246 305 448 612 831 1004 17 262 378 83 2104 55 236 41 307 44 403 594 792 57 983 3018 150 428 506 600 49 74 4699 70 51 84 307 426 594 6610 52 846 7726 383 500 60 81 97 632 49 802 984 8449 500 26 68 796 801 19 9092 236 408 9 933 10082 169 93 273 592 865 1140 55 65 334 505 67 604 7 41 49 802 37 12052 95 302 40 96 494 976 13024 129 257 375 401 12 96 14373 542 84 90 807 987 15444 759 879 89 16343 75 92 619 52 17081 473 715 873 956 71 97 18027 57 170 535 40 629 67 971 19295 331 728 75 884 20004 349 568 602 21 21257 808 22034 325 495 578 753 954 24017 216 29 32 41 426 552 60 846 76 905 13 20063 111 204 333 576 701 829 98 916 26218 62 91 375 419 27 585 937 27023 242 444 627 965 28098 157 93 221 57 307 504 18 39 82 713 29393 710 12 27 30045 279 347 577 763 884 31005 205 515 933 32152 66 290 350 514 20 33079 246 541 640 987 34016 136 387 497 587 989 35038 167 201 314 78 822 36120 322 69 484 545 723 37315 634 812 38199 435 39127 343 438 892 97 914

40037 121 275 406 558 806 48 948 41051 96 163 218 435 997 42067 103 384 495 539 602 16 901 67 43629 724 44115 301 757 45214 916 46127 200 82 370 463 581 961 47019 315 574 873 910 48346 445 676 82 884 49163 210 86 94 690 723 974 50205 477 96 717 48 51247 452 613 52142 262 569 888 58 53087 153 292 466 86 943 54103 70 221 33 309 442 852 905 14 47 55155 253 425 45 56082 474 18 847 82 954 57103 749 58063 121 62 70 327 95 420 845 809 985 59018 364 432 958 60587 810 94 61096 233 501 64 612 49 72 878 83 62420 512 63074 377 417 95 607 64186 401 38 68 65141 448 807 22 948 66142 82 253 312 16 554 844 67014 96 177 346 450 972 68378 557 674 799 938 58 69240 369 690 848 56 922 70002 356 416 992 71102 91 392 470 571 960 72082 153 63 93 203 4 363 642 65 984 73124 201 477 626 961 74469 71 559 89 92 75045 575 671 768 909 76012 341 80 402 767 77164 274 401 18 14 836 78093 281 382 908 79246 409 554 64 793 881 80190 315 589 663 750 924 50 82169 592 83178 557 646 840 84476 85063 80 126 31 600 882 86202 304 30 552 79 96 626 832 907 87104 43 509 90 96 912 788 953 88132 885 57 64 948 89039 44 50 283 770 90059 168 362 789 929 91045 710 92192 475 512 879 93241 465 744 832 94072 182 282 599 775 998 95089 148 96011 84 311 578 97651 890 98092 374 414 52 56 666 878 99161 92 274 409 32 67 79 715 819 91 940 100670 92 843 903 101101 25 75 243 781 903 102264 322 67 499 578 828 939 103266 303 406 757 651 958 104172 718 827 105021 86 166 403 90 745 808 106128 276 200 564 83 730 31 904 32 63 10752 554 812 37 44 108030 37 131 79 246 338 718 768 109206 363 595 953 110105 463 585 964 111250 293 375 508 818 112280 330 564 633 74 779 113511 772 827 960 114031 47 142 738 428 87 115282 375 443 48 508 607 84 960 116925 117155 285 503 824 74 989 118068 209 609 881 119064 680 98 966 120304 589 121033 151 242 65 323 78 90 508 637 762 927 122368 481 809 123125 200 11 662 922 124055 84 262 477 708 919

125000 122 342 444 908 1 126203 5 629 94 752 81 18 127025 83 94 471 533 698 726 815 32 967 128037 132 968 129007 388 93 690 35 760 875 130325 784 877 50 13119 360 75 82 491 595 740 54 943 132061 285 391 495 517 682 962 133420 700 15 134166 307 985 139110 486 736 887 967 136248 875 137236 325 41 53 66 842 52 935 138481 139024 76 284 549 53 140029 355 400 863 141024 218 389 787 142028 232 358 755 90 846 143031 234 94 429 66 69 597 763 826 144175 259 145074 139 297 502 83 3966 146205 397 528 761 973 147307 585 600 704 24 148111 299 448 542 61 606 14 67 815 24 939 149062 90 186 274 325 150499 526 614 900 151110 15 318 709 865 152073 622 741 153076 92 365 470 952 87 154225 34 46 614 15 744 890 82 973 76 96 155100 261 428 550 703 839 91 156482 747 832 78 157616 80 75 158192 310 30 92 445 883 905 159469 578 939 160111 251 81 463 701 79 882 162094 271 487 903 62 64 162338 47 79 601 764 883 163129 96 605 27 800 966 164037 278 311 447 95 773 830 948

Koniec pomarańcz

Popyt na jabłka argentyńskie

Sezon owoców południowych ma się ku końcowi.

W składach gdyńskich znajduje się jeszcze ok. 80 tysięcy skrzyń pomarańcz palestyńskich i ok. 25 tys. skrzyń pomarańcz włoskich.

Dużym powodzeniem cieszą się jabłka argentyńskie. Pierwszy ich transport w ilości 1.500 skrzyń rozprzedano od razu.

Eksport naczyń z Kielc na Litwę

Kieleckie zakłady przemysłowe Huta Ludwików nawiązały stosunki handlowe z Litwą.

W tych dniach bawili w Kielcach przedstawiciele litewskich sfer gospodarczych, którzy sfinalizowali umowę w sprawie eksportu wyrobów Huty.

Huta Ludwików wysłała już na Litwę pierwsze transporty wagonowe naczyń żeliwnych, kuchennych i emaliowanych.

Samochody polskiej marki

Pod Radomiem na terenie Gołębiowa i Brzostówki „Wspólnota Interesów" rozpoczęła budowę wielkiej fabryki samochodów. Budowa potrwa około jednego roku.

Już w końcu roku przyszłego fabryka wypuści na rynek samochody, wyprodukowane całkowicie w kraju.

Od wczoraj poczta lotnicza

Warszawa — Nowy Jork

Wczoraj wieczorem odeszła do Stanów Zjednoczonych A. P. pierwsza poczta drogą powietrzną.

Opłata wynosi 55 gr, jak za zwykły list za granicę, plus 75 gr za każde 5 gramów.

Pracownicy kolejowi na POP

Pracownicy okręgu Kolei Państwowych w Wilnie subskrybowali Pożyczkę Obrony Przeciwlotniczej na ogólną sumę 947.740 złotych — przy czym znaczna ilość pracowników zadeklarowała z góry obligacje i bony POP na Fundusz Obrony Narodowej.

KRONIKA

MAJ 25 Czwartek

Dziś: Grzegorza.
Jutro: Filipa i Nereusza

Wschód słońca — g. 3 m. 01
Zachód słońca — g. 7 m. 30

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 24.V. 1939 r.

Ciśnienie 760
Temperatura średnia + 14
Temperatura najwyższa + 18
Temperatura najniższa + 10
Opad ślad
Wiatr: północno-wschodni porywisty
Tendencja barom.: spadek potem wzrost
Uwagi: pochmurno — przelotne deszcze.

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska Wileńska 23); Turgiela (Niemiecka 15); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

MIEJSKA.

— ODBĘDZIE SIĘ JESZCZE JEDNO POSIEDZENIE STAREJ RADY MIEJSKIEJ. Do chwili uprawomocnienia się niedzielnych wyborów pełni jeszcze narazie swe funkcje dotychczasowa Rada Miejska. Odbędzie ona jeszcze jedno posiedzenie w początkach czerwca. Na posiedzeniu tym m. in. zostanie odczytany bilans gospodarki obecnej Rady Miejskiej w ciągu jej 5-letniej kadencji. Sprawozdanie takie jest obecnie sporządzane.

— 900 ZŁ NA ORGANIZOWANIE HARCERSKICH OBOZÓW. Na zorganizowanie tegorocznej akcji obozowej Magistrat postanowił udzielić Wileńskiemu Okręgowi Związku Harcerstwa Polskiego subwencji w wysokości 900 złotych.

UNIWERSYTECKA

PROMOCJA. 26 bm., o godz. 13 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu odbędzie się promocja na dyplomowanego artystę-malarza absolwentki Wydziału Sztuk Pięknych USB p. Izabelli - Marii Borowskiej. Wstęp wolny.

SPRAWY SZKOLNE.

— **Dyrekcja Prywatnego Gimnazjum Koedukacyjnego „Edukacja“ Wilno, ul.** Wielka 47, tel. 28-76 przyjmuje wpisy uczniów (nic) do klasy I, II, III. Termin wnoszenia podań do dnia 15 czerwca. Podania wraz z dokumentami przyjmuje kancelaria codziennie do godziny 13.

Dyrekcja.

WOJSKOWA

— POBÓR ROCZNIKA 1918. Przed Komisją Poborową stają poborowi roczn. 1918 26 maja rb. o godz. 8-ej, których nazwiska zaczynają się na literę W, zamieszkali w obrębie Komisariatów Policji Państwow. miasta Wilna 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7.

Poborowi winni posiadać przy sobie i okazać Komisji Poborowej dokumenty stwierdzające: tożsamość osoby, zawód i wykształcenie oraz ewentualnie posiadane zaświadczenie z odbytej służby w P. W., gdyż brak tych dokumentów może spowodować nieprzyjęcie przez Komisję.

Osoby, które uzyskały w roku 1939 dowód ukończenia szkoły (studiów) stopnia licealnego, będą wzywane do poboru osobnymi wezwaniami.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— **Klub Włóczęgów.** W piątek, dn. 26 maja o godz. 20 przy ul. Przejazd 12 odbędzie się ostatnie przedwakacyjne zebranie wewnętrzne klubu. Obecność członków i kandydatów konieczna.

— WYKŁAD PROFESORA Z LIEGE. 25 bm. o godz. 18 prof. P. Swings (Profesor Uniwersytetu z Liege) wygłosi wykład (w języku francuskim) pt. „Quelcues questions d'actualite en astrophysicue“. Wstęp wolny.

Prelegent przybył do Polski jako profesor wymienny w myśl punktu konwencji polsko-belgijskiej w sprawie wzajemnej wymiany profesorów.

— *Na Posiedzeniu Sekcji Historii Sztuki T-wa Przyjaciół Nauk w Wilnie*, które się odbędzie 26 bm. o godz. 20 w sali Seminarium Archeologii Klasycznej USB, ul. Zamkowa 11 (drugie podwórze na prawo), p. mgr. Tadeusz Iliaszewicz wygłosi odczyt pt. „Mistrz i jego uczeń“ (zarys biografii artysty-malarza 18 wieku ks. Antoniego Gruszeckiego).

— ZJAZD T-WA BOTANICZNEGO. 27-go bm. odbędzie się w Wilnie zjazd polskiego T-wa Botanicznego, połączony z dorocznym walnym zgromadzeniem. Otwarcie zjazdu nastąpi o godz. 12 w Auli Kolumnowej Uniwersytetu Stefana Batorego, po czym wygłoszony zostanie inauguracyjny referat prof. dr B. Hryniewieckiego pt. Stulecie teorii komórkowej.

— CZWARTEK DYSKUSYJNY ZWIĄZKU PRACY OBYWATELSKIEJ KOBIET, na którym p. Lewon — Dyrektor Związku Propagandy Turystyki wygłosi odczyt pt. Turystyka i jej znaczenie na Wileńszczyźnie. Zebranie odbędzie się w lokalu ZPOK przy ulicy Jagiellońskiej Nr 3—5, początek punktualnie o godz. 6.30 wieczorem.

— *Zarząd Koła Wileńskiego ZOR.* podaje do wiadomości swym członkom, iż w dniu 25 bm. o godz. 17,30 w koszarach 1 Brygady (dojazd autobusem nr. 2) odbędzie się pokaz czołgów i samochodów pancernych.

LIDZKA

— **Budowa mostów żelazo-betonowych w Lidzie.** Przyłączona niedawno do miasta wieś Roślaki w Lidzie, leżąca za rzeką Lidziejką, otrzyma niebawem połączenie. Wydział Powiatowy postanowił bowiem wybudować most żelazo-betonowy, który znormalizuje ruch kołowy z wschodnią dzielnicą miasta. Niezależnie od tego w bieżącym sezonie wykonany żelazo-betonowy most na rz. Lidziejce w Nowoprudach koło Lidy.

RADIO

WILNO.

CZWARTEK, dn. 25 maja

6,56—9,00 Audycja poranna. 11,00 Audycja dla szkół. 11,25 Muzyka (płyty). 11,30 Audycja dla poborowych. 13.05 „Nowoczesne Marty“ (Licea gospodarcze żeńskie) — pog. 13,15 Koncert symfoniczny. 15,00 „Gejzery“ pog. dla młodzieży. 15,15 Kłopoty i rady — dialog. 15,30 Muzyka obiadowa. 16,20 Życie kulturalne wsi — odczyt. 16.40 Koncert w wyk. Ork. Wojskowej. 17,15 Informacje turystyczne. 17,20 Ogródki Jordanowskie — pog. 17,30 Recital organowy. 17,55 „Wrota Wschodu“ Między Azją i Afryka“ — felieton. 18,05 Polskie utwory fortepianowe. 18.20 Skrzynkę ogólną prow. Tad. Łopalewski. 18,30 Recital śpiewaczy. 19,00 Melodie taneczne. 20,00 Sport na wsi. 20,05 Muzyka popularna. 20.15 Polska muzyka rozrywkowa. 21.00 Recital skrzypcowy. 21,30 „Pochodnie wieków“ — aud. XI: „Napoleon“. 22,00 Pogadanka radiotechniczna. 22,10 Muzyka lekka. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Koncert muzyki polskiej. 23,55 Zakończenie programu.

PIĄTEK, dnia 26.V. 1939 r.

6,56 Pieśń. 7.00 Dziennik. 7,15 Muzyka. 8,00 Audycja dla szkół. 8,10 Ciągnienie miliona. 8,20 Program na dzisiaj. 8.25 Muzyka poranna. 9,00—11,00 Przerwa. 11,00 Audycja dla szkół. 11 25 Muzyka. 11,30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12,03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13,05 Ulubione opery: „Carmen“ Bizeta w opr. Stanisławy Hanasowskiej. 13,40 Poematy symfoniczne. 14.00—15.00 Przerwa. 15.00 Zagadka historyczna. 15.25 Poradnik sportowy. 15,35 Muzyka obiadowa w wyk. Ork. Rozgł. Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 16.00 Dziennik popołudniowy. 16.08 Wiadomości gospodarcze. 16.20 Rozmowa z chorymi. 16.36 Recital fortepianowy. 17.10 „Echa mocy i chwały“ — recytacje. 17,20 Pieśni amerykańskie. 17,40 Wrota Wschodu: „Strażnicy Dalekiego Wschodu“ 17,50 Koncert Orkiestry Mandolinistów PPW w Wilnie pod dyr. Aleksandra Jaszczyńskiego. 18,15 Utwory skrzypcowe w wyk. Jacques Thibaud. 18.25 Wycieczki i spacery — prowadzi Eugeniusz Piotrowicz. 18.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: „I co z takim zrobić“ — komedia. 19.00 Rozmaitości muzyczne — koncert 19,45 Odczyt wojskowy. 20.00 „Porady praktyczne przy końcu maja“ — pogadankę rolniczą wygłosi inż. Romuald Weckowicz. 20.15 D. c. koncertu. 20,35 Audycje informacyjne. 21.00 Józef Haydn: „Lato“ — (koncert). 21.40 „Nowe prądy — nowi ludzie“ — szkic. 21,55 Miniatury kwartetowe. 22.35 Fragment z „Emancypantek“ Prusa. 22.55 Chwilka Przysposobienia Wojskowego Kobiet w opr. Anny Bujwidówny. 23.00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

CZWARTEK, dn. 25 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8.10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 11.25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14,00 Melodie z popularnych operetek (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Muzyka krajów północnych (płyty). 18.05 Melodie góralskie (płyty). 20.00 „Spółdzielnia zdrowia“ — pog. Witold Bućkowski. 20,10 Wiadomości dla wsi. 22,00 Koncert solistów: Maruta Janowska — mezzosopran, Włodzimierz Wirstiuk — skrzypce, Bożenna Czyżykowska — akompaniament. 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

PIĄTEK, dn. 26 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (z płyt). 11,25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14,00 Miniatury muzyczne (muzyka z płyt). 14,30 Piosenki żołnierskie (płyty). 17.45 Gawęda ze słuchaczami — dyr. Z. Cis-Bankiewicz. 18,00 Słynni wirtuozi (koncert z płyt). 20.00 Pogadanka dla pszczelarzy — „Gospodarka w ulach nadstawkowych“ — Franciszek Bober. 20.10 Wiadomości dla wsi. 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— „MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“. Dziś, 25 bm. przedstawienie wieczorowe (o godz. 20) w Teatrze na Pohulance wypełni komedia w 3 aktach Stefana Donata „MAŁA KITTY I WIELKA POLITYKA“ w inscenizacji i reżyserii Ziemowita Karpińskiego, z pp.: Nawrocką i W. Surzyńskim w rolach głównych. Oprawa dekoracyjna — J. i K. Golusowie. Ceny popularne.

— Jutro, 26 bm. o godz. 20 „Poprostu człowiek“ z występem Sawana.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

— **„Orłow“ z występami J. Kulczyckiej i K. Dembowskiego.** Dziś, o godz. 8 m. 15, operetka Granichstaedtena „Orłow“, posiadająca piękną muzykę, oraz treść humoru i zabawnych sytuacji. W rolach głównych wystąpią J. Kulczycka i K. Dembowski na czele całego zespołu artystycznego. Efektowne tańce układu J. Ciesielskiego. Ceny zniżone.

Nowogródczyzna w radio

27 bm., o godz. 17.20. Rozgłośnia Polskiego Radia w Baranowiczach nadawać będzie ciekawą audycję transmitowaną na wszystkie Rozgłośnie Polskiego Radia. Nadane zostanie nabożeństwo majowe z małego kościółka koło Czombrowa nad Świtezią.

Z Czombrowem łączą się wspomnienia związane z twórczością Adama Mickiewicza Dwór Czombrowski to przecież dwór Soplicowo, opisany w „Panu Tadeuszu“. Już to samo wystarcza, aby audycja ta nabrała specjalnego uroku.

Jeśli chodzi o kościół w Czombrowie to jest on typem prostego, wiejskiego kościółka. W czasie zapowiedzianych audycji usłyszymy śpiewy wykonane przez tamtejszy lud wiejski.

Zięć ciężko poranił teściową

Wczoraj wieczorem przy ulicy Bagatela dokonano napadu na Anastazję Kokuszową, którą dotkliwie pobito i poraniono, tak, że musiano wezwać do niej pogotowie. Mieszkanie jej zostało zdemolowane.

Jak stwierdzono napadu dokonał zięć Kokuszowej, który dziesiątki złamał nogę

Po dziesięciu dniach

Pierwsza dekada ciągnienia czwartej klasy czterdziestej czwartej loterii klasowej obfitowała w duże wygrane. Podawano już w prasie szczegóły, dotyczące stutysięcznej wygranej, jaka padła na Nr 742; obecnie informujemy czytelników o wynikach dalszych ciągnień:

Sto tysięcy złotych wygrał także Nr 17876. Właścicielami tego numeru byli mieszkańcy stolicy, a jedną z „piątek“ posiadali pp.: FELIKS MAŃKOWSKI, MARIAN BUJFRASIŃSKI, MIECZYSŁAW ANDRYSZCZAK, ADAM WOJCICKI i MARIAN KOCIĘCKI, (fot. 1—5), robotnicy — piekarze i metalowcy z zawodu. Każdy z nich otrzymał po 3.200 złotych.

Z nader licznej serii wygranych po 50 tys. złotych, wymienimy pp.: JERZEGO RADZIWOŃCZYKA (fot. 6), elektromechanika, zamieszkałego w Puławach, właściciela jednej „piątki“ numeru 156999. Na tenże numer wygrali też pp. KAZIMIERZ TARKA, MAURYCY SANDEL i JÓZEF SIKORA (fot. 7—9) pracownicy jednej z fabryk radomskich.

Dwie „piątki“ numeru 159132 posiadał p. JAN MICHALAK (fot. 10), kupiec z zawodu, oraz jego siedmiu przyjaciół, mieszkańców Zgierza. Każdy z nich otrzymał 2.000 złotych Inne „piątki“ tego numeru posiadali pp.: JAN JELIŃSKI (fot. 11), emerytowany maszynista Polskich Kolei Państwowych, zamieszkały stale w Łodzi, oraz p. STANISŁAWA NOWAK (fot. 12), łącznie z siedmioma koleżankami i kolegami, pracownikami jednego z większych zakładów graficznych łódzkich.

Pani ZOFIA KOLSKA (fot. 13), mieszkanka Warszawy, otrzymała na czysto osiem tysięcy złotych, jako właścicielka jednej „piątki“ numeru 51549. Taką samą sumę wygrała p. JÓZEFA CHRZAN (fot. 14), pracownica domowa, właścicielka innej „piątki“ tego samego numeru.

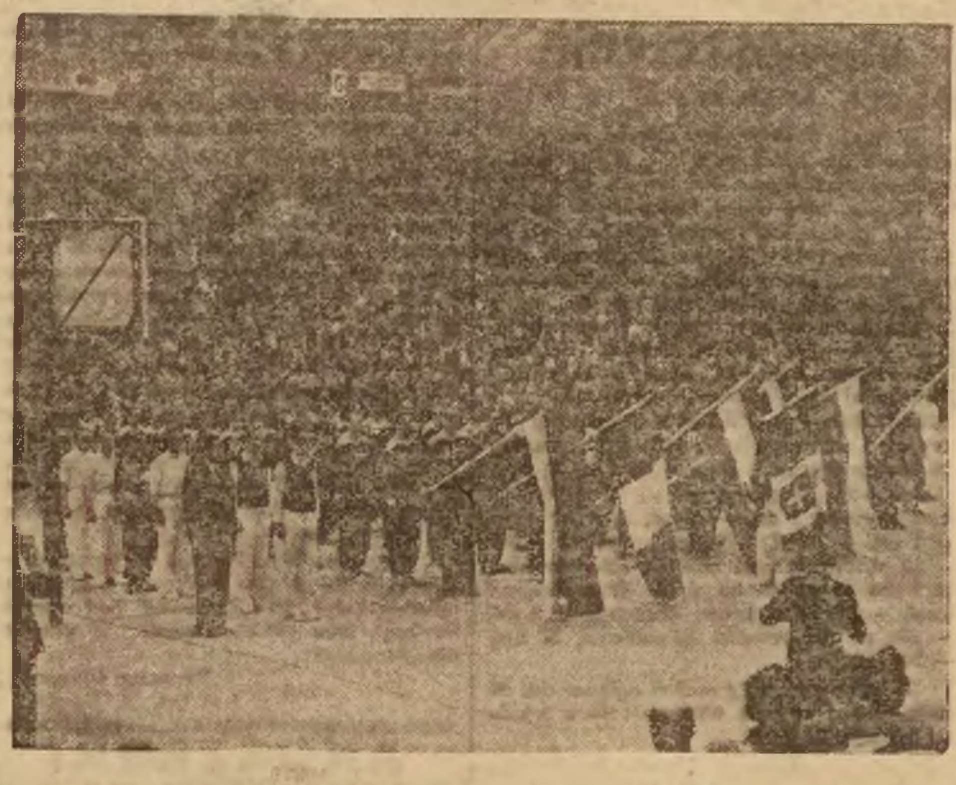
Na numer 26648 wygrali między innymi pp. HELENA KAZIMIERCZAK i STEFAN ROSIAK (fot. 15 i 16) oboje zamieszkali w Radogoszczu pod Łodzią, oraz grono kolegów, pracujących w jednej z fabryk łódzkich, pp. CZESŁAW HUSAREK, robotnik włókienniczy, STANISŁAW ADAMCZYK, kowal, JÓZEF WŁODARSKI, tkacz i HENRPK WŁODARSKI, stolarz (fot. 17—20).

Poza tym wymieńmy jeszcze mieszkańców Żyrardowa pp. MARIANNĘ LECHOCKĄ, emerytkę i LEONA GÓRECKIEGO, fryzjera, właściciela jednej „piątki“ numeru 56055, który wygrał 20.000 złotych (fot. 21—22).

W piątek 26 maja r. b., wylosowana będzie główna wygrana — 1.000.000 złotych. Ciągnienie transmitowane będzie o godz. 8-ej rano przez wszystkie rozgłośnie polskie.

Kurjer Sportowy

Mistrzostwa Europy w koszykówce w Kownie

W dniu 21 maja rozpoczęły się w Kownie trzecie mistrzostwa Europy w koszykówce. W zawodach biorą udział reprezentacje Estonii, Francji, Litwy, Łotwy, Italii, Polski i Węgier. Na zdjęciu sztandary państw biorących udział w zawodach, w chwili inauguracji mistrzostw, po przemówieniu prezydenta Smetony

W sobotę gramy z Litwą w Wilnie

Jutro przyjadą do Wilna piłkarze Litwy, którzy w sobotę i w poniedziałek rozegrają w Wilnie dwa interesujące mecze towarzyskie. Przeciwnikiem graczy Kowna będzie mistrz Wilna WKS Śmigły, który starannie szykował się do tego tak poważnego spotkania.

Wilno pierwszy raz będzie mogło powitać miłych gości z za granicy. Jesteśmy przekonani, że ten pierwszy mecz piłkarski nie będzie meczem ostatnim. W interesach Wilna i Kowna leży sprawa nawiązania jak najserdeczniejszych i najbardziej zażyłych stosunków sportowych. Powinna powstać między nami silna rywalizacja, która prowadzić nas będzie do bardziej wartościowych zwycięstw. Przez walkę, dzięki meczom o posmaku międzynarodowym podwyższać się zacznie poziom sportu piłkarskiego.

Drużyna litewska należy do rzędu silnych i ambitnie grających zespołów, mecze z WKS Smigły zapowiadają się wiec bardzo interesująco. Spotkania odbędą się na stadionie reprezentacyjnym przy ul. Werkowskiej. Jeżeli dopisze pogoda, to na boisku zbierze się zapewne tłum widzów.

Motocykliści Litwy w Wilnie

Do Wilna na Zielone Święta przyjechać ma wycieczka motocyklistów z Litwy. Będzie to pierwsze nawiązanie stosunków sportowych z motocyklistami Kowna. Ogółem do Wilna przyjechać ma około 40 zawodników.

W Wilnie powstał już specjalnie powołany komitet organizacyjny, który zajmie się zorganizowaniem przyjęcia dla miłych gości. Zebranie komitetu wyznaczone zostało na piatek na godz. 19 min. 15 w lokalu Automobilklubu Wileńskiego przy ul. Kościuszki 4a.

Wiadomości radiowe

CHWILKA PRZYSPOSOBIENIA WOJSK. KOBIET

W programie Rozgłośni Wileńskiej w środę, dnia 24 bm., o godz. 13.05, miała być nadana Chwilka Przysposobienia Wojskowego Kobiet w opracowaniu Anny Bujwidówny *Ponieważ środowy program radiowy rozpoczął się ze względu na remont urządzeń technicznych dopiero o godz. 15.00,* Chwilka została przesunięta na piątek dnia 26 bm. na godz. 22.55

Bezrobocie maleje na świecie

Wszystkie obecnie państwa europejskie gorączkowo się dozbrajają. To szybkie tempo wzrostu zbrojeń światowych nie pozostało bez wpływu na znaczne zmniejszenie się bezrobocia. Największy w danej chwili spadek liczby bezrobotnych można zaobserwować w Wielkiej Brytanii, Francji i Holandii. Najmniejszy stosunkowo spadek bezrobocia, notuje Belgia i kraje skandynawskie, oprócz Szwecji.

Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa
w Baranowiczach

podaje do wiadomości P. T. Rolników, iż z dniem 14 maja b. r. przystąpiła do skupu **PŁÓTNA** wiejskiego bielonego i niebielonego, płótna ręcznikowego oraz **WEŁNY** owczej mytej i niemytej.

Skup będzie dokonywany w Baranowiczach przy ulicy Szosowej 220 przy elewatorze zbożowym w dnie targowe tj poniedziałki i czwartki każdego tygodnia, oraz we środę w Molczadzi, w piątki w Lachowiczach w lokalach skupu zboża dla spółdzielni.

Zarząd Okręgowy Polskiej Macierzy Szkolnej
w Baranowiczach

ogłasza zapisy na rok szkolny 1939/40 do

Gimnazjum Kupieckiego	Gimnazjum Drogowego
Warunki przyjęcia:	
6 oddz. szkoły powszechnej, wiek od 13 do 17 lat. Egzamin wstępny 22 i 23 czerwca z jęz. polskiego, arytmetyki z geometrią, historji, geografii, przyrody.	6 oddz. szkoły powszechnej, wiek od 14 do 17 lat. Egzamin wstępny 22 i 23 czerwca z polskiego, arytmetyki z geometrią, geografji, przyrody, historii, rysunków.

Zgłoszenia kierować pod adresem Gimnazjów w Baranowiczach, ul. Senatorska 121, tel. 177.

Przetarg

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Wilnie ogłasza niniejszym przetarg nieograniczony na wykonanie robót instalacyjnych w nowobudującym się gmachu urzędu dworcowego Wilno 2 o kubaturze 45000 m³ przy ul. Kolejowej (obok dworca osobowego) lub dostawę i montaż, a mianowicie:

a) Instalacja elektryczna światła i siły;

b) Instalacja wodociągu i kanalizacji;

c) Instalacja centralnego ogrzewania i wentylacji;

d) Dostawa i montaż zegarów wraz z baterią akumulatorów i prostownikiem do ich zasilania;

e) Dostawa i montaż centralki i nadajników dla sygnalizacji alarmowej przeciwnapadowej i pożarowej.

Przetarg rozpocznie się w dniu 13.VI. 1939 r., o godz. 11 w lokalu Oddz. Budowlanego Dyr. OP i T w Wilnie przy ul. Dominikańskiej 15.

Do tego terminu tj. do godziny 10 dnia 13.VI. 1939 r. dopuszczalne jest składanie ofert pisemnych.

Szczegółowe warunki, określające zakres i jakość robót, formę i sposób składania ofert, wysokość, formę i sposób złożenia wadium i kaucji, terminy rozpoczęcia i ukończenia robót itp zawarte są w „wezwaniu do składania ofert", które otrzymać można bez płatnie w biurze Oddziału Budowlanego przy ul. Dominikańskiej 15 w Wilnie w okresie od 20.V do 12.VI w godz. od 10 do 12 codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych. We wskazanym wyżej biurze i oznaczonych godzinach interesanci mogą prócz wezwania do składania ofert, otrzymać za zwrotem kosztu i przeglądać odpisy projektu rysunków, opisu technicznego, kosztorysu, oferty i umów.

Dyrekcja Okr. Poczt i Telegrafów zastrzega sobie prawo wyboru z przetargu przedsiębiorcę (lub dostawcę) bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku

Dyrektor Okręgu
(—) Inż. M. Nowicki

Zlec. Nr 1194/ns.

Obwieszczenie
O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25.VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580) Urząd Skarbowy w Nowogródku podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 27 maja 1939 r. o godz. 12 w lokalu folw. Worabiewicze—Małe, gminy Nowogródek, celem uregulowania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Nowogródku, Ubezp. Społ. Lida i Zarz. Gminy Nowogródek od Szczerby Antoniego, odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: 1) Radioodbiornik 3-lampowy f-my „Echo" 1 szt., cena szacunkowa zł 100, 2) zegar ścienny szafkowy 1 szt. — zł 15, 3) gitara używana 1 szt. — zł 15, 4) szafa do ubrań 1 szt. — 15 zł, 5) kredens używany 1 szt. — 30 zł, 6) krowy czarno-białe 5 szt. — 350 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 27 maja 1939 r. od godz. 8 do godz. 12 w lokalu na miejscu licytacji.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(—) K. Werman.

Zlec. Nr 1196/ns.

Obwieszczenie
O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580) Urząd Skarbowy w Nowogródku podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 27 maja 1939 r. o godz. 10 w lokalu maj. Sieliszcze, gminy Nowogródek, celem uregulowania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Nowogródku, Zarządu Gminy w Nowogródku i Ubezp. Społ. Lida od Jana i Heleny Lipnickich odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: 1) Radio 3-lampowe „Echo" 1 szt., cena szac. 80 zł, 2) maszyna ręczna do szycia 1 szt — 20 zł, 3) patefon używany — 1 szt. — 30 zł, 4) jałówka raba do 1 roku 1 szt. — 30 zł, 5) Jałówka 1 szt. — 15 zł, 6) kanapa używana dobra 1 szt. — 35 zł, 7) szafa do ubrań używana 1 szt. — 25 zł, 8) krowy rabe 2 szt. — 150 zł, 9) świnie rabe 2 szt. i 1 biała do roku 3 szt. — 60 zł, 10) klacz-kasztanka 6 lat — 1 szt. — 200 zł, 11 wieprz biały 80 kg — 1 szt. — 50 zł., 12) lustro ścienne dobre 1 szt. — 10 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 27 maja 1939 r. od godz. 8 do godz. 10 w lokalu na miejscu licytacji.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(—) K. Werman.

Zlec. Nr 1195/ns.

Obwieszczenie
O LICYTACJI

W myśl § 83 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 25.VI. 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych (Dz. URP Nr 62, poz. 580) Urząd Skarbowy w Nowogródku podaje do ogólnej wiadomości, że dn. 26 maja 1939 r. o godz. 15 w lokalu maj. Humniszcze, gminy Nowogródek, celem uregulowania zaległych należności na rzecz Urzędu Skarbowego w Nowogródku oraz innych wierzycieli, od Stanisława i Heleny Piątkowskich odbędzie się sprzedaż z licytacji niżej wymienionych ruchomości: 1) Aparat radiowy „Elektrit" 3-lampowy bateryjny 1 szt., cena szac. 150 zł, 2) maszyna do szycia ręczna 1 szt. — 100 zł, 3) taca posrebrzana „antyk" 1 szt. — 60 zł, 4) kredens używany 1 szt. — 30 zł, 5) zegar ścienny 1 szt. — 35 zł, 6) kanapa używana 1 szt. — 20 zł. 7) szafa na ubranie fornierowana, używana 1 szt. — 50 zł, 8) krowy czarne 4 szt. — 480 zł, 9) krowy czarno-białe 2 szt. — 300 zł, 10) pszenica niemłócona 20 kop — 200 zł.

Zajęte przedmioty można oglądać dn. 26 maja 1939 r. od godz. 8 do godz. 15 w lokalu na miejscu licytacji.

Kierownik Urzędu Skarbowego
(—) K. Werman.

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika"; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego"; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieck — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1
Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4
Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu
Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30
Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5.
Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY
miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych" nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane" redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30 — 16.30 i 17 — 20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński" Sp. z o. o. Druk. „Znicz", Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40 Uocz. u E. Kotlarewskiego. Wileńska 11